

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	54777 Природничі науки. Інтегрована програма
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	54777
Назва ОП	Природничі науки. Інтегрована програма
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.15 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шуканова Анжела Анатоліївна, Юнко Катерина Богданівна, Соколенко Світлана Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	10.03.2026 р. – 12.03.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/akredytacziya-osvitnih-program/>
Програма візиту експертної групи <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/akredytacziya-osvitnih-program/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Для ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» за Критеріями 1, 3, 4, 5, 7 та 9 визначено рівень відповідності «В», оскільки за ними відсутні взірцеві/інноваційні практики, виявлені недоліки не є суттєвими. За критерієм 2 визначено рівень відповідності «Е», враховуючи суттєві недоліки за кодами 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3 та 2.2.4, а саме: порушення послідовності вивчення методичної дисципліни та практики; порушення послідовності вивчення кількох ОК та їх пререквізитів; відсутність в РП освітніх програм тем, які мають забезпечити досягнення програмних результатів та компетентностей, асоційованих з інклюзивною освітою. За критерієм 6 визначено рівень відповідності «Е», оскільки наявні суттєві недоліки: за кодом 6.1.1 (у кількох викладачів ОП не виконана ліцензійна вимога щодо 5 публікацій за предметною областю освітніх компонентів, які вони забезпечують, у фахових виданнях за останні 5 років) та 6.4.1 (результати рейтингування НПП не висвітлені на офіційному сайті ЗВО). За критерієм 8 визначено рівень відповідності «Е», оскільки наявний суттєвий недолік за кодом 8.5.1: система внутрішнього забезпечення якості не виявила суттєвих недоліків за Критеріями 2 та 6. Враховуючи обмежену кількість ЗВО України, які готують фахівців, здатних забезпечити викладання інтегрованих курсів природничих дисциплін, істотний галузевий запит на таких фахівців в контексті вимог НУШ, продовження реалізації ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка є доцільним. Проте, наявність виявлених під час експертизи суттєвих недоліків дає підстави пропонувати надати освітній програмі умовну акредитацію.

Недоліки

Суттєві 1. Наявна невідповідність послідовності вивчення ОК14 та методичної ОК 17. 2. Наявне порушення послідовності вивчення кількох ОК та дисциплін, які вказані в їх пререквізитах (недолік за кодом 2.2.2). 3. В робочих програмах ОК, які вказані в матриці як засоби формування компетентностей та ПРН, асоційованих з інклюзивністю в освітньому процесі, відсутні відповідні теми 4. Публікації та практичний досвід НПП, задіяного в реалізації ОП, не відповідає предметній області спеціальності 014 «Середня освіта». 5. Рейтинг НПП не оприлюднений на офіційній сторінці ЗВО 6. Система внутрішнього забезпечення якості освіти не виявила суттєві недоліки за Критеріями 2 та 6. Несуттєві 7. В ОП передбачена єдина методична дисципліна обсягом 3 кредити, що ускладнює розуміння особливостей методики біології, хімії, фізики, географії. 8. На вивчення хімії відводиться лише 3 кредити (ОК4), відсутній матеріал з органічної хімії. 9. В аналізованих робочих програмах ОК біологічного спрямування відсутні теми, що дають базові уявлення про біологію прокариот і неклітинних форм життя, а також структуру та регуляторні функції імунної системи. 10. В ОП передбачений обов'язковий вибір одного з двох вибіркового блоків з 13 дисциплін обсягом 45 кредитів, що звужує можливості вибору здобувачів. 11. Практика зміни фактичного співвідношення обсягу аудиторної та самостійної роботи, а саме зниження обсягу навчальних занять для груп чисельністю менше ніж 10 осіб, суперечить п. 14 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» 12. Робочі програми ОК не містять інформації стосовно політики курсу, поверхнево описують організацію самостійної роботи студентів. Інформація про перерозподіл годин для груп з малою кількістю осіб не вноситься до РП. 13. Недостатнє залучення академічної спільноти та експертів-практиків до оновлення змісту ОК та інших заходів щодо реалізації освітнього процесу. 14. Порушено терміни доведення до здобувачів програми атестаційного іспиту. 15. Матеріальна база кабінету методики навчання природничих дисциплін має виражений географічний ухил та потребує доукомплектування обладнанням/засобами навчання з фізики, хімії та біології. 16. Відсутні докази фіксації обговорення пропозицій щодо ОП внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами, а також внесених до ОП змін. На рецензіях до ОП відсутні дати, що унеможлиблює визначення їх приналежності до тієї чи іншої редакції ОП. На вебсайті географічного факультету, кафедри землезнавства та геоморфології наявні застарілі дані, що обмежує оперативний доступ здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін до актуальної інформації.

Рекомендації

1. У наступній версії ОП гаранту та проектній групі здійснити корекцію послідовності вивчення практик та методичних ОК. 2. У наступній версії ОП гаранту та проектній групі здійснити корекцію послідовності вивчення ОК та дисциплін, які вказані в їх пререквізитах. 3. НПП, який в межах своїх ОК характеризують інклюзивну освіту, до початку їх вивчення внести відповідні теми в РП. Проаналізувати можливість формування окремого ОК щодо інклюзивної освіти. 4. Оновити інформацію в портфоліо викладачів на сайтах структурних підрозділів. Відділу забезпечення якості освіти здійснити моніторинг щодо відповідності НПП ліцензійним вимогам і, за необхідності, запланувати підвищення кваліфікації відповідно до предметної області спеціальності. 5. ЗВО оприлюднити на офіційному сайті рейтинг всього НПП. 6. Відповідальним за внутрішнє забезпечення якості освіти здійснювати постійний моніторинг за ОП, оприлюднювати його результати на сайті ЗВО. 7. У наступній версії ОП гаранту й робочій групі розширити обсяг методичної ОК або розподілити її на кілька дисциплін. 8. У наступній версії ОП гаранту й робочій групі збільшити обсяг хімічної компоненти, розширити тематику. Збалансувати обсяг компонент ОК географічного, біологічного, фізичного та хімічного змісту. 9. У наступній версії ОП гаранту та проектній групі ввести в робочі програми ОК відсутні наразі біологічні теми відповідно до модельних програм НУШ, програми з біології для середньої школи та програми ЗНО/НМТ. 10. Гаранту, робочій групі та відділу, відповідальному за освітній процес, проаналізувати недоліки вибору великими блоками. Внести пропозиції щодо зміни такої практики на рівні ЗВО. 11. Особам, відповідальним за організацію освітнього процесу, увідповіднити обсяг навчальних занять в робочих навчальних планах законодавству. 12. Оновити форму РП та інструкцію щодо її заповнення, конкретизувати та урізноманітнити види і методи самостійної роботи, вказувати відповідні зміни для груп з малою кількістю осіб. 13. Залучати академічну спільноту та експертів-практиків до оновлення змісту ОК (через спільні

методичні і наукові семінари та інші заходи) та реалізації освітнього процесу. 14. Гаранту та деканату проконтролювати дотримання термінів доведення до здобувачів програми атестаційного іспиту 15. Відповідальним за матеріально-технічне забезпечення доукомплектувати кабінет методики навчання природничих дисциплін. 16. Гаранту та робочій групі ОП періодично публікувати на сайті факультету/кафедри актуальну інформацію про надані пропозиції щодо вдосконалення ОП та внесені в неї зміни, іншу актуальну інформацію щодо освітнього процесу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за першим (освітньо-професійним) рівнем для спеціальності 014 «Середня освіта» (А4 Середня освіта (Природничі науки)) відсутній. ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для 6-го рівня. Концептуальні знання у сфері професійної діяльності забезпечують ОК1, ОК4-ОК37, ОК39-ОК46 та передбачені ПР 01, 04-09, 12-14. Формування поглиблених когнітивних та практичних умінь/навичок забезпечують ОК 3, 8, 14, 15, 17, 22, 26, 27, 32, 33, 38, 45, 46 та передбачене всіма ПР. Формування комунікаційних навичок, здатності донесення власних знань фахівцям та нефахівцям, зокрема, особам, які навчаються, забезпечують ОК 2, 3, 8, 14, 15, 17, 22, 24, 26, 27, 32, 33, 38, 45, 46 та передбачене ПР 01-04, 09, 13, 14. Навички відповідальності в професійній діяльності та здатність до саморозвитку забезпечують всі ОК освітньої програми та передбачені всіма ПР. Зміст робочих програм обов'язкових освітніх компонентів ОП 2022 року (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-opr-prirodnychi-nauky-integrovana-programa-os-bakalavr-2022-r/>) достатній для забезпечення більшості схарактеризованих відповідностей. Вимоги підкритерію 1.1 виконані.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Умови присвоєння професійної кваліфікації в КНУ унормовані «Порядком присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти КНУ» 2025 року (<https://cutt.ly/btT4y4Lm>), оприлюдненим на офіційному сайті (<https://senate.knu.ua/?cat=8>) прописані в розділі 4 («Форма атестації здобувачів вищої освіти»). В документі розписано вимоги до ОП у випадку присвоєння професійної кваліфікації, компетентностей та ПРН, баз практики, критеріїв та засобів оцінювання; процедури у випадках наявності та відсутності професійного стандарту. За результатами навчання за ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» 2022 року передбачена можливість присвоєння професійної кваліфікації 2320 «Вчитель закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої світи: вчитель природничих наук (географії, астрономії, фізики, хімії, біології) відповідно до Стандарту 2020 року, який наразі втратив чинність. Умови присвоєння прописані в Розділі 3 ОП. Це успішне оволодіння фаховими компетентностями та ПРН, асоційованих з педагогічною діяльністю, проходження практик, складання атестаційного іспиту та захист кваліфікаційної роботи з оцінкою не нижчою, ніж 75 балів. Зміст ОП дає можливість формування передбачених Стандартом інформаційно-цифрової, психологічної, емоційно-етичної, компетентності педагогічного партнерства, прогностичної, організаційної, оцінювально-аналітичної і, певною мірою, предметно-методичної та здоров'язбережувальної компетентностей. Водночас наявні недоліки в контексті забезпечення вимог Стандарту щодо інклюзивної компетентності (код В1.1.У1 – «Використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі»). В ОП 2022 року це передбачено загальною компетентністю К10 і, опосередковано, ПР 10. Проте, в робочих програмах ОК, вказаних у матриці як засобів їх формування (ОК 1, 4-6, 14, 15, 18, 22, 23, 27, 31), відсутні відповідні теми. За інформацією гаранта на Резервній зустрічі 2, інклюзивність розглядається на заняттях з ОК педагогічного напрямку. Враховуючи, що певна частина знань, умінь і навичок за кодом В1 може сформуватись в ході освітнього процесу, а ОП затверджена до впровадження Стандарту 2024, ЕГ не вважає недолік суттєвим. Загальний обсяг практик, передбачений ОП 2022 року (26 кредитів ЄКТС), достатній для формування навичок, необхідних у професії вчителя. У змісті ОП 2022 року формами атестації вказані кваліфікаційна робота та атестаційний іспит. Процедури атестації схарактеризовані, зокрема, прописано, які ПРН та

компетентності перевіряються під час атестаційного іспиту, які – під час захисту кваліфікаційної роботи. Вимоги підкритерію 1.2 виконані частково.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» 2022 року є [Забезпечити здобуття системних теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, що відносяться до галузі природничих наук, достатніх для ефективного самостійного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня фахової педагогічної діяльності]. В меті зроблено акцент на формуванні належної бази знань та практичних навичок, здатності працювати в умовах викликів сучасності у сфері освіти, що, потенційно, сприятиме працевлаштуванню випускників. Це відповідає завданням меті КНУ, сформульованій у Статуті 2022 року (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>), оприлюдненому на сторінці <https://knu.ua/ua/official>, а саме: [...підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних ... фахівців для освітніх і наукових установ ... у всіх галузях освіти]. Мета ОП корелює з місією КНУ, сформульованою у «Стратегії розвитку КНУ на період 2025-2032 рр.» («Створення простору для реалізації освіти упродовж життя, розвиток людського капіталу та проведення досліджень, що сприяють сталому розвитку України») та сприяє візії ЗВО («бути визнаним європейським освітньо-науковим центром, лідером інновацій, критичного мислення та громадського лідерства») (<https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-2025-2032.pdf>). Мета відповідає завданням стратегії розвитку, зокрема, [створення широкого спектру можливостей для навчання впродовж життя, створення цілісної системи ... практично спрямованих (зокрема, міждисциплінарних) програм, пріоритет людиноцентричності, інклюзії]. Аналіз запланованих в ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» програмних результатів навчання показує, що їх реалізація забезпечить досягнення сформульованої мети. Вимоги підкритерію 1.3 достатньою мірою виконані.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП 2022 року та сформовані для її досягнення програмні результати достатньою мірою враховує потреби заінтересованих осіб. В самій меті підкреслена можливість формуванні належної бази знань та практичних навичок, потенційну спроможність працювати в умовах викликів сучасності у сфері освіти. Це, своєю чергою, сприятиме працевлаштуванню випускників. Необхідність інтегрувати кілька природничих напрямів в одну програму з додатковим забезпеченням методичного, психолого-педагогічного супроводу, дотримання при цьому вимог професійного стандарту та НУШ передбачають постійний професійний розвиток НПП та його взаємодію з академічною спільнотою. Це, своєю чергою, свідчить про відповідність мети цим групам стейкхолдерів. Забезпечення якісної освіти в ЗЗСО в умовах викликів сучасності відповідає потребам громад України. Обговорення мети й ПРН освітньої програми зі стейкхолдерами різних груп на етапі її формування, за інформацією від гаранта, проходило у формі співбесід і не зафіксовано протокольно. Участь в обговоренні ОП підтвердили присутні на Зустрічі 6 стейкхолдери: чл. кор. НАПНУ Засекіна Т.М., директор ТОВ «ІЛА» Сіднева М.П., методист в-ва «Ранок» Лось Т. М., редактор в-ва «Оріон» Красуцька І. М. Здобувачі пропонували свої ідеї щодо змісту ОК, що підтверджено з їх слів на Зустрічі 4. Долучення роботодавців та академічної спільноти на етапі розроблення ОП реалізувалося також в процесі рецензування (рецензенти вказані в ОП, рецензії надані у відповідь на Запит 13) та під час науково-практичних конференцій і семінарів (зі слів гаранта та стейкхолдерів на Зустрічі 6, відповідь на Запит 1). Здобувачі ОП задоволені освітнім процесом, сформованим відповідно до мети ОП, передбаченими програмними результатами, про що вони повідомили на Зустрічі 4. Вимоги підкритерію 1.4 виконані.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

В меті ОП чітко підкреслене завдання забезпечити набуття теоретичних та практичних знань, умінь та навичок у галузі природничих наук з можливістю реалізувати інноваційний процес у фаховій педагогічній діяльності. Досягнення мети мають забезпечити заплановані ПРН, сумарно вони корелюють з тенденціями НУШ (урахування тенденцій розвитку науки, спеціальності та галузі). Регіональний контекст підкреслили присутні на зустрічі стейкхолдери (Засекіна Т.М., Сіднева М.П.), які відмітили спрямованість середньої освіти на інтегровані курси і дефіцит вчителів, які могли б забезпечити такі курси, не лише в регіоні, але й загалом в Україні. ПР 09, 14, 15 відповідають вимогам професійного стандарту 2024 року та потребам НУШ. ПР 09 передбачає вміння застосовувати теорію, дидактику та методику викладання інтегрованих курсів природничих наук у закладах загальної середньої освіти; ПР 14 – вміння застосовувати інноваційні педагогічні технології в середній освіті для викладання інтегрованого курсу природничих наук; ПР 15 – вміння розвивати креативність, підприємницьку компетентність учнів. Галузевий контекст відображено в ПР 10 «Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні...», регіональний – у ПР12 «Розробляти ... проекти місцевого розвитку». Аналіз модельних програм НУШ здійснювався робочою групою на етапі проектування ОП (відповідь на Запит 1). При формуванні мети ОП та ПРН враховано досвід: УДУ імені Михайла Драгоманова (урахування вікової категорії учнів при структуруванні педагогічної практики, формування психолого-педагогічного блоку дисциплін):

Тернопільського НПУ (впровадження STEM-освіти та акцент на здатності організувати дослідницьку діяльність учнів). Унікальністю ОП у порівнянні з аналізованими програмами вказується географічний базис для побудови інтегрованих курсів. Враховано досвід закордонних закладів: University of Helsinki (Фінляндія) (побудова навчання на основі дослідження явищ, імплементація підходу «учитель-дослідник»), University of Tartu (Естонія) (акцент на цифрових компетентностях у природничих науках). Використано також досвід непедагогічних закладів (Wageningen University&Research (Нідерланди) та Lund University (Швеція)) в контексті посилення природничої складової ОП. Вимоги підкритерію 1.5 достатньою мірою виконані.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності «В», оскільки за ОП відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, вимоги підкритеріїв 1.1, 1.3, 1.4 та 1.5 виконано повністю. Сформовані ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій, мета ОП враховує потреби стейкхолдерів, тенденції розвитку ринку і спеціальності. За підкритерієм 1.2 наявний недолік: зміст освітніх компонентів, вказаних у матриці засобами формування знань, умінь та навичок щодо інклюзивної освіти (вимоги коду В1 професійного стандарту 2024 року), не є достатнім для досягнення запланованого. Враховуючи, що значна частина умінь і навичок за кодом В1 професійного стандарту все ж може сформуватись в ході освітнього процесу, а ОП 2022 року сформована до затвердження Стандарту 2024 року, ЕГ не вважає недолік суттєвим.

Недоліки

1. Освітня програма передбачає формування знань, умінь та навичок щодо інклюзивної освіти (вимоги коду В1 професійного стандарту 2024 року). Проте, зміст освітніх компонентів, вказаних у матриці засобами формування компетентностей, асоційованих з інклюзивною освітою, не достатній для досягнення запланованого.

Рекомендації

1. Гаранту та НПП забезпечити дотримання всіх вимог щодо формування знань, умінь та навичок, передбачених професійним стандартом 2024 року. Для цього до початку вивчення ОК, в яких обговорюються проблеми інклюзивної освіти, внести відповідні теми в робочі програми цих дисциплін. На черговому засіданні робочої/проектної групи проаналізувати можливість уведення в ОП 2026 року окремого ОК з акцентом тематики на інклюзивну освіту.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми «Природничі науки. Інтегрована програма» відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» для програм першого рівня (розділ II, Стаття 5, пункт 4) і складає 240 кредитів ЄКТС (7200 годин), з яких в ОП 2022 року 60 кредитів (25%) відведено на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Обсяг ОК – не менше 3 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Оприлюднені навчальні плани (<https://cutt.ly/mtYWycsZ>; <https://cutt.ly/YtYWwYzC8>) відповідають структурно-логічним схемам відповідних ОП. ЕГ виявила окремі невідповідності послідовності вивчення ОК в ОП 2022 року. Зокрема, в РП навчальної практики ОК 14 (2 семестр) є розробка 2 уроків, хоча жодної педагогічної й методичної ОК до того не було (недолік за кодом 2.2.1), що пояснено гарантом лише тренуванням складання уроків. Мета ОК17 (3 семестр) – формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи психолого-педагогічних знань...», проте, розуміння психологічних закономірностей навчання передбачене ОК 26 «Педагогічна психологія», яка вивчається в 4 семестрі. В ОК 23 як самостійна робота вказується «метаболізм білків, жирів, вуглеводів», проте, ні органічної хімії, ні біохімії, де розглядалися б ці органічні речовини, до того не було. Серед завдань самостійної роботи ОК 31 «Нутриціологія» вказуються «роль мікро- та макронутрієнтів у регуляції імунної відповіді людини; мікробіота кишечника та її взаємозв'язок із харчуванням», проте, характеристики імунної системи, інфекційних факторів (неклітинних форм життя та прокариот) в темах РП попередніх програм не було. Серед завдань ОК 31: «Знати принципи профілактики харчових отруєнь, гострих кишкових інфекцій та захворювань аліментарного походження», що теж проблемно без попереднього вивчення патогенних вірусів та бактерій. Пререквізитом до ОК 5 (вивчається у 1 семестрі) вказується фізика (вивчається у 2 семестрі) та фізична географія (4 семестр). Серед пререквізитів ОК 19 та 28 вказується кліматологія, якої немає в переліку ОК. Таким чином, є недолік за кодом 2.2.2. Крім того, порушено логічну схему викладання педагогічних ОК (педагогіка - дидактика - методика). В робочих програмах ОК 2022, вказаних у матриці як засоби формування компетентності К10 та ПР 10, асоційованих з інклюзивністю в освітньому процесі, відсутні відповідні теми. Наявні недоліки за кодами 2.2.3 та 2.2.4. Крім того, в ЕГ сумнів щодо повноцінної можливості сформувати методичні компетентності та досягти відповідні ПРН (К21 та ПР09) вивченням єдиної методичної дисципліни обсягом 3 кредити - ОК 17. На резервній зустрічі 2 гарант запевнила, що досвід викладача ОК 17 дає можливість за обмежений час осягнути всі тонкощі методичних підходів до інтегрованого вивчення природничих дисциплін, проте, обсяг у 3 кредити недостатній для розуміння особливостей методики навчання біології, хімії, фізики, географії, а в ОП вказана можливість викладання в ЗЗСО за цими окремими предметними спеціальностями. Формування загальнокультурних та громадянських компетентностей та досягнення відповідних передбачені вивченням ОК1, 14, 17, 22, 26, 27, 29, 30, 32, 33, 36, 37-39, 42, 45. В сукупності освітні компоненти дозволяють досягти значну частину ПРН, проте, наявні недоліки за кількома кодами, які сукупно дають підґрунтя для визначення суттєвого недоліку. Вимоги підкритерію 2.2 виконано частково.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Стандарт вищої освіти для спеціальності 014 «Середня освіта» (А4 Середня освіта (Природничі науки)), де була б чітко сформульована предметна область, відсутній. В ОП предметна область не деталізована. Освітніми компонентами, що формують загальні педагогічні та психологічні компетентності, необхідні для освітнього процесу, є ОК 8, 17, 21, 26, 42 (сумарний обсяг 18 кредитів); методичні навички – ОК 17 (сумарно 4 кредити); навички, пов'язані з практичною педагогічною діяльністю – ОК 14, 22, 27, 32, 37, 45 (сумарно 20 кредитів) компетентності, пов'язані зі здоров'язбережувальним контекстом – 23, 31 (7 кредитів), компетентності, пов'язані з інклюзивною освітою забезпечені лише елементами окремих ОК. Формування біологічних, фізичних, хімічних, екологічних та географічних компетентностей забезпечують ОК 4-13, 15, 16, 18-20, 23, 25, 28, 30, 31, 35, 36, 39-41, 43, 44 (сумарно 86 кредитів). Аналіз робочих програм, оприлюднених на сторінці <https://cutt.ly/qtUNXor9>, показує, що ОК мають складники, які дозволяють опанувати методи, методики і технології, необхідні для професійної діяльності в галузі освіти; навчитися використовувати відповідні обладнання й інструменти. Проте дисбаланс ОК природничого та методично-педагогічного контексту не дає повноцінно розкрити поняття, категорії, наукові концепції та принципи, що є основою процесу викладання і навчання, виховання та розвитку здобувачів середньої освіти. В ЕГ також зауваження щодо значного дисбалансу розподілу обсягу в межах природничих дисциплін. На вивчення хімії відводиться лише 3 кредити (ОК4), відсутній матеріал з органічної хімії (недолік за кодом 2.3.1). На фізичну компоненту дещо більше – 11 кредитів, на біологічну 25 кредитів і на географічну 47 кредитів. Це суперечить ідеї інтегративності й схарактеризованої в ОП можливості викладати в ЗЗСО не лише інтегрований курс, але й хімію, фізику тощо (опис придатності до працевлаштування та оголошена професійна кваліфікація). Затверджена тема кваліфікаційної роботи здобувача 4 курсу (відповідь на запит 7), враховуючи пояснення наукового керівника щодо запланованого змісту на Резервній зустрічі 2, асоційована з поняттями, категоріями, науковими концепціями та принципами, які важливі для освітнього процесу в ЗЗСО і, таким чином, відповідає предметній області спеціальності. В аналізованих робочих програмах ОК біологічного спрямування відсутні теми, що дають базові уявлення про біологію прокариот і неклітинних форм життя, а також структуру та регуляторні функції імунної системи, хоча в ОК 31 характеризується значення пов'язаних з цими факторами понять у збереженні здоров'я людини. Вимоги підкритерію 2.3 частково виконано.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії в КНУ регулюються нормативними документами, оприлюдненими на сторінках <https://knu.ua/ua/official> та <https://senate.knu.ua/?cat=8>: «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ» п.5.2.3 – через вибіркову складову в навчальному плані; п. 5.4; 9.5 – через індивідуальний навчальний план; п. 9.4 – через вільний вибір дисциплін); «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (процедура 3.7 - Формування індивідуального

навчального плану (вибір навчальних дисциплін)). Згідно з цими положеннями, здобувачі можуть обрати одну дисципліну із вибіркової складової навчального плану ОП, зробити одночасний вибір певної кількості дисциплін із запропонованого блоку-пакету, а за погодженням з деканатом - також із обов'язкової чи вибіркової складової іншої ОП того ж чи іншого освітнього рівня, дисципліну в іншому ЗВО в межах академічної мобільності. Робочі програми вибіркового блоку за ОП оприлюднені на сторінці <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/gobochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-opp-pryrodnychi-nauky-integrovana-programa-os-bakalavr-2022-r/>. Процедура вибору окремої дисципліни розпочинається не менше ніж за семестр до вивчення ознайомленням здобувача з анотацією, змістом дисципліни, спілкуванням з викладачами обраних дисциплін. За ОП здобувачі можуть обрати одну ВК з чотирьох в межах 5 переліків (15 кредитів), а також один з двох блоків по 13 дисциплін (45 кредитів). Хоча можливість вибору цілого блоку передбачена нормативними документами (є проявом автономії ЗВО) і під блоки сформовані додаткові ПРН в освітній програмі, ЕГ вважає такий спосіб звуженням можливості вибору (вибирається не окрема дисципліна, а одночасно 13). Така структура вибору аргументується можливістю моделювати власний професійний профіль у межах спеціалізованих блоків «Природничі науки, інноваційні технології та природоохоронна справа» та «Природничі науки та краєзнавчо-туристична справа». Проте, обидва блоки не орієнтовані на предметну область спеціальності і наступну педагогічну діяльність в ЗЗСО. Окрім вибору дисциплін, здобувачі можуть формувати індивідуальну освітню траєкторію через вибір бази виробничої практики, академічну мобільність, при визначенні керівника й теми кваліфікаційної роботи, перезарахуванням результатів навчання у інформальній та/або неформальній освіті. Присутні на зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що задоволені наданими можливостями формування індивідуальної освітньої траєкторії і продемонстрували знання етапів вибору дисциплін. Враховуючи автономність ЗВО та відповідність його нормативним документам, вибір блоку з 13 ВК обсягом 45 кредитів не є суттєвим недоліком.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Згідно з пунктом 4.5 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/XtUdEQ1h>), практична підготовка є обов'язковим компонентом освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, спрямованих на набуття здобувачем вищої освіти професійних і загальних компетентностей. За ОП практики розпочинаються з 2 семестру ОК 14 (педагогічною дослідницькою практикою (навчальною) у 5-6 класах ЗЗСО, 3 кредити) з метою ознайомлення з освітнім середовищем ЗЗСО, дослідження психологічної характеристики учнів, формами організації навчального процесу. В кінці 2 семестру проводиться навчальна практика з основ польових природничих досліджень (ОК 15, 6 кредитів) на базі Канівського природного заповідника. На 2 курсі у 1 семестрі проводиться перша викладацька педагогічна практика (ОК 22, 3 кредити) у 5-6 класах ЗЗСО, в кінці 2 курсу – навчальна практика з розроблення інтегрованих уроків для 7-9 кл (ОК 27, 4 кредити). Апробацію розроблених уроків здобувачі мають здійснити на виробничій педагогічній практиці у ЗЗСО на початку 2 семестру 3 курсу (ОК32, 3 кредити). В кінці 3 курсу – навчальна педагогічна практика з розробки інтегрованих курсів природничих наук та методичних рекомендацій з їх проведення для 10-12 кл. (ОК 37, 4 кредити) з наступною апробацією на виробничій педагогічній практиці в ЗЗСО на початку 2 семестру 4 курсу (ОК 45, 3 кредити). Сумарний обсяг практик 26 кредитів ЄКТС. Робочі програми всіх практик оприлюднені на сторінці <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/gobochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-opp-pryrodnychi-nauky-integrovana-programa-os-bakalavr-2022-r/> Позитивним моментом є наскрізність практичної підготовки, недоліком - в РП навчальної практики ОК 14 (2 семестр) є розробка 2 уроків та психологічна характеристика учня, хоча жодної педагогічної й методичної ОК до того не було. Конспекти розроблених уроків відсутні у звіті та щоденнику практики, наданому у відповідь на запит 5. Базами виробничої практики є ліцеї та гімназії Київської області (угоди надано у відповідь на запит 10) Аналіз робочих програм практик, прикладів щоденників та звітів, наданих на запит 5 (ЕГ) свідчать, що зміст і завдання визначених видів практик загалом забезпечують опанування методами, технологіями та інструментами спеціальності. Здобувачі на зустрічі 4 повідомили, що задоволення рівнем практичної підготовки за ОП, здобувач 4 курсу наразі вже працює за фахом і проходив практики за місцем працевлаштування. Вимоги підкритерію 2.5 виконані.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітня програма «Природничі науки. Інтегрована програма» належить до освітньої галузі, що безпосередньо визначає можливості формування соціальних навичок. Цьому, зокрема, сприяють ОК психолого-педагогічного спрямування. Вмінню працювати в команді сприяє досягнення ПР 11, 13-15; здатність до вирішення комплексних – досягнення ПР 01, 04, 08-15; здатність до аналітичного, критичного та стратегічного мислення та здатність швидко навчатися передбачене тією чи іншою мірою всіма ПР; здатність до ініціативності сприяє досягнення ПР 09-15; формування емоційного інтелекту передбачене ПР 10, 11, 15; уміння управляти проектами та змінами передбачене ПР 10-15. Досягнення вказаних навичок має забезпечити вивчення ОК 8, 14, 17, 21, 22, 26, 27, 32, 37, 42, 45. Формування мовних навичок передбачене ПР 02, 03 і забезпечується ОК 2, опосередковано – всіма ОК освітньої програми. Присутні на зустрічі 4 здобувачі продемонстрували належні навички вести бесіду та змістовно відповідати на поставлені запитання. Вимоги підкритерію 2.6 виконано.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітніх компонентів за ОП нормується пунктами 5.2.4. та 5.2.5. «Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ». Обсяг ОК має бути не меншим ніж 3 кредити ЄКТС (і бути кратним 3), кількість ОК на навчальний рік не повинна перевищує 16. Практика має тривати не більше одного семестру, сумарна кількість іспитів і залків (без курсових робіт/проектів і практик за семестр) – перевищувати 8 (не більше 5 іспитів на екзаменаційну сесію). Кількість годин навчальних занять за рівнем бакалавра має складати від від 33 до 50% від загального обсягу. Відповідно до п. 9.3.4, обсяг денного навчального обсягу не може перевищувати 9 академічних годин; кількість навчальних занять упродовж навчального тижня визначається робочим навчальним планом ОП, але за денною формою навчання для освітнього рівня бакалавра не може перевищувати 30 академічних годин. Відповідно до п. 9.3.2. Сумарна тривалість канікул протягом навчального курсу, крім останнього, має становити не менше 8 тижнів. Аналіз розкладу (<https://geo.knu.ua/navchannya/rozklad-zanyat/>) показує, що робочий тиждень на час акредитації для 1 курсу – 5 днів, кількість занять – від 2 до 4 на день. Для здобувача 4 курсу заняття в розкладі відсутні. Аналіз навчальних планів за ОП та розкладу підтверджує відповідність перерахованим нормативам документам ЗВО. Проте, в КНУ діє практика зниження обсягу навчальних занять у випадку груп чисельністю менше ніж 10 осіб (п. 2.1.5.2 наказу ректора №296-32 від 15.05.2015, 10% від навчального обсягу на одного здобувача). Як наслідок, у випадку, коли здобувачів ОП при вивченні певних ОК не можна приєднати до інших груп, обсяг аудиторних занять істотно зменшується, що видно з робочих планів, наданих у відповідь на запит 11. Наприклад, ОК 39 (4 кредити) – 4 год навчальних занять (2 год лекцій, 2 год практичних, 0 год консультацій) і 116 год самостійної роботи, аналогічний розподіл в інших обов'язкових дисциплінах (ОК 40, 41, 42, 43, 44). За вибірковими дисциплінами (по 3 кредити) фактичний розподіл складає 3 год навчальних занять (1 год лекцій, 2 год практичних, 0 год консультацій) і 87 год самостійної роботи. Найважливіша невідповідність пункту 14 Статті 1 Закону України «Про вищу освіту» (не менше 10 годин на 1 кредит ЄКТС для бакалаврського рівня). Оскільки норму Закону затверджено пізніше (23.04.2024 р.), аніж ОП уведено в дію (21.01.2022 р.), недолік стосується лише останнього року навчання. Враховуючи автономність ЗВО, недолік не є суттєвим. Обсяг вибіркових компонентів 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає вимогам законодавства. Здобувачі, присутні на Зустрічі 4, вказали, що задоволені обсягом освітніх компонентів, навчального навантаження та організацією освітнього процесу.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» забезпечується наскрізною практикою протягом всіх курсів навчання сумарним обсягом 26 кредитів ЄКТС (10,8% від загального обсягу ОП). Пререквізитом до практик є ОК 17 «Педагогіка та методика викладання інтегрованих курсів природничих наук». Гарант та НПП підкреслюють, як особливість освітньої програми, можливість проведення практичних занять з дисциплін природничого блоку у спеціалізованих лабораторіях із сучасним обладнанням. Аналіз робочих програм ОК (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opr-prirodnychi-nauky-integrovana-programa-os-bakalavr-2022-r/>) показує, що передбачені ними практичні роботи (складають 50-67% від обсягу аудиторних годин) можуть достатньою мірою сформувати навички та компетентності, необхідні для проходження наступних практик, забезпечити можливість опанувати засоби, інструменти, технологічні процеси, необхідні для практичної діяльності в галузі. Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти нормативними документами ЗВО не передбачена і на аналізованій ОП не здійснюється. Вимоги підкритерію 2.8 виконано.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітня програма «Природничі науки. Інтегрована програма» забезпечує підготовку вчителів природничих наук для ЗЗСО, що важливо в контексті досягнення цілей сталого розвитку, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН та визначених Указом Президента України (пункт 4: «забезпечення всеохоплюючої і справедливої якості освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх»). Програмний результат 10 передбачає можливість [Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні, для саморозвитку, збереження здоров'я, сталого розвитку суспільства та забезпечення екобезпеки]. Досягнення цього програмного результату дає можливість забезпечити передбачені ОП компетентності, які корелюють з цілями сталого розвитку: K23 («Усвідомлювати свою національну ідентичність й причетність до світової природної та культурної спадщини; демонструвати та використовувати здобутки природничих наук для збереження культурних ландшафтів, здоров'я та екобезпеки) та K24 («Прогнозувати наслідки своєї поведінки в природі; оцінювати позитивний потенціал та ризики використання надбань природничих наук, техніки і технологій для добробуту людини і безпеки довкілля. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства). Освітні компоненти ОП дають можливість підготувати вчителів, які надалі в ЗЗСО зможуть зацікавити учнів можливостями аграрної галузі (що важливо для досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування населення і сталого розвитку самої галузі), закласти основи

формування здорового способу життя, розуміння значення збереження довкілля, раціонального використання екосистем, океанів та інших водних ресурсів, екологічно-чистих джерел енергії, боротьби зі змінами клімату, відновлення біорізноманіття. Вимоги підкритерію 2.9 виконано.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За Критерієм відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. Вимоги підкритеріїв 2.1, 2.6, 2.9 виконані повністю. За підкритерієм 2.2 наявні суттєві недоліки: порушення послідовності вивчення однієї з практик (ОК14) та методичної дисципліни (недолік за кодом 2.2.1), порушення послідовності вивчення дисциплін, одні з яких є пререквізитами для інших (недолік за кодом 2.2.2); відсутність відповідних тем в робочих програмах ОК, вказаних у матриці засобами формування компетентностей та ПРН, асоційованих з інклюзивністю в освітньому процесі (недоліки за кодами 2.2.3 та 2.2.4). За підкритерієм 2.3 недоліками є: наявність єдиної методичної дисципліни обсягом 3 кредити, що ускладнює розуміння особливостей методик навчання біології, хімії, фізики, географії. Недолік не є суттєвим, оскільки елементи методики наявні в інших психолого-педагогічних ОК. На вивчення хімії відводиться лише 3 кредити (ОК4), відсутній матеріал з органічної хімії (недолік за кодом 2.3.1). Недолік не є суттєвим, оскільки загальні хімічні компетентності все ж формуються. В ОК біологічного спрямування відсутні теми, що дають базові уявлення про біологію прокариот і неклітинних форм життя, структуру та регуляторні функції імунної системи. Недолік не є суттєвим, оскільки в ОК31 характеризується значення пов'язаних з цими факторами понять у збереженні здоров'я людини. Недолік за підкритерієм 2.4: в ОП передбачений обов'язковий вибір одного з двох вибіркового блоків з 13 дисциплін обсягом 45 кредитів, що звужує можливості вибору здобувачів. Такий вибір передбачений нормативними документами ЗВО, тому не є суттєвим. Несуттєвий недолік за підкритерієм 2.5: порушення послідовності методичної ОК та однієї з практик, що загалом не заважає сформувати практичні навички. Недолік за підкритерієм 2.7: за частиною ОК, які вивчаються на останньому курсі, фактичний обсяг навчальних занять для здобувача менший від передбаченого Законом України «Про вищу освіту». Недолік, враховуючи автономію закладу та терміни впровадження ОП (21.01.2022) й затвердження норми Закону (23.04.2024), не є суттєвим. Враховуючи перераховані недоліки, зокрема, суттєві, ОП відповідає Критерію 2 рівнем Е.

Недоліки

Суттєві: 1. Наявна невідповідність послідовності вивчення ОК14 (Педагогічна дослідницька практика (навчальна) та методичної ОК 17 (Педагогіка та методика викладання інтегрованих курсів природничих наук) (недолік за кодом 2.2.1). 2. Наявне порушення послідовності вивчення кількох ОК та дисциплін, які вказані в їх пререквізитах (недолік за кодом 2.2.2). 3. В робочих програмах ОК, які вказані в матриці як засоби формування компетентностей та ПРН, асоційованих з інклюзивністю в освітньому процесі, відсутні відповідні теми (недоліки за кодами 2.2.3 та 2.2.4). Несуттєві 4. В ОП передбачена єдина методична дисципліна обсягом 3 кредити (ОК 17). Це ускладнює розуміння особливостей методики біології, хімії, фізики, географії і суперечить вказаній в ОП можливості викладання в ЗЗСО за цими окремими предметними спеціальностями. 5. На вивчення хімії відводиться лише 3 кредити (ОК4), відсутній матеріал з органічної хімії (недолік за кодом 2.3.1). Це суперечить ідеї інтегративності й схарактеризованої в ОП можливості викладати в ЗЗСО не лише інтегрований курс, але й хімію, фізику тощо (в описі придатності до працевлаштування та оголошеній професійній кваліфікації). 6. В аналізованих робочих програмах ОК біологічного спрямування відсутні теми, що дають базові уявлення про біологію прокариот і неклітинних форм життя, а також структуру та регуляторні функції імунної системи. 7. В ОП передбачений обов'язковий вибір одного з двох вибіркового блоків з 13 дисциплін обсягом 45 кредитів. Такий вибір передбачений нормативними документами ЗВО і забезпечує формування додаткових ПРН, проте, звужує можливості вибору здобувачів. 8. Практика зниження обсягу навчальних занять у випадку груп чисельністю менше ніж 10 осіб (відповідно до п. 2.1.5.2 наказу ректора №296-32 від 15.05.2015) суперечить пункту 14 Статті 1 Закону України «Про вищу освіту» (не менше 10 годин для бакалаврського рівня).

Рекомендації

1. У наступній версії ОП гаранту та проектній групі здійснити корекцію послідовності вивчення практик та методичних ОК. 2. У наступній версії ОП гаранту та проектній групі здійснити корекцію послідовності вивчення ОК та дисциплін, які вказані в їх пререквізитах. 3. НПП, який в межах своїх ОК характеризують інклюзивну освіту, до початку вивчення цих дисциплін внести відповідні теми в їх робочі програми. Гаранту й проектній групі проаналізувати можливість формування окремого ОК щодо інклюзивної освіти. 4. У наступній версії ОП гаранту й робочій групі розширити обсяг методичної ОК або розподілити її на кілька дисциплін з можливістю схарактеризувати особливості методики біології, хімії, фізики, географії. 5. У наступній версії ОП гаранту й робочій групі збільшити обсяг хімічної компоненти, розширити тематику (дати органічну хімію). Збалансувати обсяг компонент ОК географічного, біологічного, фізичного та хімічного змісту. 6. У наступній версії ОП гаранту та проектній групі ввести в робочі програми ОК відсутні наразі біологічні теми відповідно до модельних програм НУШ, програми з біології для середньої школи та програми ЗНО/НМТ. 7. Гаранту, робочій групі та відділу,

відповідальному за освітній процес, проаналізувати недоліки вибору великими блоками. Внести пропозиції щодо зміни такої практики на рівні ЗВО. 8. Особам, відповідальним за організацію освітнього процесу, з 2026-2027 н.р. у відповідності обсяг навчальних занять в робочих (оперативних) навчальних планах вимогам Закону України «Про вищу освіту».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На офіційному сайті КНУТШ є сторінка Приймальної комісії (<https://vstup.knu.ua/>), де можна переглянути всю необхідну для вступу інформацію. Наявні правила прийому (<https://vstup.knu.ua/admission-rules>), освітні програми (<https://vstup.knu.ua/study-programs>, зокрема, й ОП, що акредитується), характеристика можливих пільг (<https://vstup.knu.ua/special-conditions>), олімпіад, які дають додаткові бали (<https://vstup.knu.ua/polozhennia-pro-olimpiadu-knu>), сторінка питань та відповідей (<https://vstup.knu.ua/faq?view=form>). Правила прийому на навчання у 2025 році характеризують вимоги до вступників, терміни окремих етапів, порядок прийому заяв і документів, організацію конкурсного відбору, процедури формування рейтингових списків, надання рекомендацій до зарахування, додатки з інформацією про спеціальності, яким надається підтримка, таблицями переведення конкурсних балів тощо. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Вимоги підкритерію 3.1 виконано.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Спеціальність 014 «Середня освіта» (А4 Середня освіта (Природничі науки)) входить до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка держави (<https://vstup.knu.ua/admission-rules>; додаток 2.6). До конкурсного бала (для заяв вступників із пріоритетом 1 та 2) застосовується галузевий коефіцієнт 1,02. Під час вступу 2022 року урахування особливостей ОП здійснювалося ваговим коефіцієнтом 0,5 для математики, як фундаментальної дисципліни в системі природничих наук. У 2025 році структуру вагових коефіцієнтів оптимізовано (<https://vstup.knu.ua/admission-rules>; додаток 2.4): коефіцієнт 0,4 встановлено для всіх фахових дисциплін (географії, фізики, хімії, біології), для математики зберігся коефіцієнт 0,5. Решта предметів мають коефіцієнти 0,25-0,35. На думку гаранта, це дало можливість не лише урахувати фахове спрямування, але й відібрати контингент з належним рівнем підготовки. Присутні на зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що проблем з розумінням правил прийому під час вступу не було. Вимоги підкритерію 3.2 виконано.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила та процедури визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, в КНУТШ нормативно врегульовано цілим рядом документів, оприлюдненими на сторінках <https://knu.ua/ua/official> та <https://senate.knu.ua/?cat=8>, а саме: Розділами 7 та 11 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zi-zminamy-05_03_2026.pdf); «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ» (https://mobility.knu.ua/?page_id=804&lang=uk); «Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів, аспірантів/ад'юнктів) у КНУТШ (нова редакція) зі змінами» (https://knu.ua/pdfs/official/Poriadok-ropovlennia-ta-perevedennia_new-redaction-03-02-2025.pdf); «Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ» (https://mobility.knu.ua/?page_id=798&lang=uk); Наказом Ректора №603-22 від 12.07.2016 року за «Про затвердження Порядку проведення в КНУТШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg). Прикладів щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах, за аналізованою ОП не було. Вимоги підкритерію 3.3 виконані.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила та процедури визнання програмних результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в КНУТШ врегульовані «Положенням про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://senate.knu.ua/?p=2271>). Прописані в ньому правила є чіткими і зрозумілими, в «Положенні» характеризується сфера застосування і обмеження визнання відповідних результатів, процедура подання заяви (на ім'я ректор) здобувачем та опис необхідних супровідних документів, безпосередню процедуру оцінювання та визнання результатів. Зокрема, після висновку про можливість розгляду керівник структурного підрозділу вносить проректору з науково-педагогічної роботи проект наказу, в якому вказуються результати навчання для оцінювання і склад комісії з відповідних фахівців (не менше ніж три особи). Комісія обирає засіб оцінювання і здійснює процедуру. Допускається визнання результатів навчання, що відповідають одному чи кільком освітнім компонентам, сумарним обсягом не більше 15 кредитів ЄКТС. Рішення комісії може апелюватися. Присутні на зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що знають про можливість визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, але поки що нею не скористалися. Вимоги підкритерію 3.4 виконано.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності «В», оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю (відсутні недоліки), відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. Правила прийому на навчання в ЗВО є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП. Правила та процедури визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, а також визнання ПРН, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, врегульовані в КНУШ відповідними нормативними документами; здобувачі ознайомлені з відповідними можливостями і процедурами. Відсутність прикладів академічної мобільності та неформального навчання, враховуючи війсьний стан та малу кількість здобувачів на ОП, не є недоліком, проте, передбачає рекомендацію щодо популяризації таких процедур серед здобувачів.

Недоліки

Недоліки відсутні.

Рекомендації

Гаранту ОП та адміністрації факультету стимулювати здобувачів до участі у програмах неформального навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в КНУ здійснюється у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zi-zminamy-05_03_2026.pdf), розробленого згідно Закону України «Про освіту» та ін., Статуту Університету (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>). Мовою освітнього процесу в ЗВО є державна мова. ЗВО забезпечив припинення (обмеження) використання джерел інформації держави-агресора. Співробітниця деканату на резервній зустрічі

продемонструвала функціонал внутрішньої системи «Triton», де кожен здобувач має персональний кабінет з доступом до результатів екзаменаційної сесії і графіку освітнього процесу. Для реалізації освітнього процесу використовується єдина платформа Google Classroom, наповнення якої ЕГ продемонструвала НПП Н. Погорільчук на зустрічі 3. Здобувачі на зустрічі 4 підтвердили використання інформаційної системи «Triton» та платформи Google Classroom для ефективного управління освітнім процесом. У КНУ наявна практика при плануванні занять в групах з кількістю осіб менше 10 за рівнем бакалавра зменшувати на 10% від кількості навчальних занять за навчальним планом на кожного студента (п. 1.1.6 наказу ректора №567-32 від 20.06.2025 р.) У такому випадку викладач повинен внести зміни до РП (більша інтенсивність практичних і семінарських занять, винесення частини лекційного матеріалу на самостійне опанування ЗО). ЕГ не знайшла відображення таких змін в РП всіх років навчання. З огляду на мінімальну кількість навчальних занять для дисциплін професійної підготовки (наприклад, з ОК 40, 41, 42, 43, 44 згідно робочого плану, наданого на запит 11, було проведено по одному практичному заняттю) перевага на ОП надається самостійній роботі та методам самонавчання. Для кожного ОК використовуються методи, засоби та технології викладання та навчання (лекції, експерименти, проєктна діяльність, польові дослідження, розрахункові практичні та аналітичні роботи), які відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи (право викладача вільно обирати підхід до викладання, навчальні матеріали тощо). Для здобувачів ОП налагоджено систему консультування за потребою здобувачів шляхом онлайн-комунікації через корпоративну пошту, мобільний зв'язок та соціальні мережі. ЕГ група не знайшла підтвердження консультування здобувачів через очні години за розкладом як це зазначено у відомостях самооцінювання. У КНУ здійснюється збирання та аналіз зворотного зв'язку від здобувачів щодо методів, засобів та технологій навчання і викладання ОК через анонімне суцільне опитування здобувачів відповідно до п. 3.5 «Положення про опитування щодо якості освіти...» (<https://senate.knu.ua/?p=2690>) наприкінці семестру до семестрового оцінювання з ОК. Результати опитувань приходять на пошту гаранту для подальшої розсилки завідувачам відповідних кафедр з метою аналізу та реагування. Думка студентів враховується при проведенні конкурсу «Кращий викладач».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час реалізації освітнього процесу дотримуються термінів оприлюднення інформації про зміст освітніх компонентів відповідно до нормативних положень ЗВО (до початку навчального року). Зустрічі з учасниками освітнього процесу 3 і 4 підтвердили, що інформування здобувачів щодо цілей, змісту та результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання реалізується шляхом розміщення робочих програм та інших компонентів навчально-методичного забезпечення на платформі Google Classroom, усної презентації курсу та роз'яснень на першому занятті, оприлюднюються на веб-сторінці географічного факультету в розділі «Описи освітніх програм» (geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/). Робочі програми усіх ОК освітньої програми розміщені у вільному доступі, укладені відповідно до інструкції про заповнення робочої програми (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod6_Instr_rob_prog.pdf) за формою, введеною в дію наказом ректора у 2017 р. (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf), за яким РП є основним нормативним документом КНУ (відповідно до п. 3 наказу). Робочі програми містять повну та чітку інформацію про цілі, зміст та результати навчання, порядок та форми оцінювання, тематичну структуру навчальної дисципліни, рекомендовану літературу. Проте РП не містять інформації стосовно політики курсу, недостатньо повно описують організацію самостійної роботи студентів, не відображають реальної кількості годин навчальних занять (не виконуються вимоги примітки 3 до заповнення таблиці розділу 8 «Форми робочої програми» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf)). Порядок та критеріїв оцінювання, завдання для практичних занять і самостійної роботи в межах окремих освітніх компонентів розміщуються у завданнях класу на платформі Google Classroom (продемонстровано на зустрічі з Н. Погорільчук). У ЗВО розроблена і впроваджена власна інформаційна система Triton, яка містить інформацію і матеріали про організацію освітнього процесу та дозволяє здобувачам здійснювати вибір ОК на ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Зміст ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» та ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП через виконання педагогічних досліджень в рамках ОК42 «Креативна педагогіка», яка поєднує навчання та дослідження задля формування у студентів готовності застосовувати інноваційні педагогічні технології, здійснювати викладання інтегрованих курсів природничих наук на засадах творчості і креативності. Залік з цієї дисципліни включає виконання практико-орієнтованого проєкту, реалізацію якого у спілкуванні ЕГ з фокус-групами підтвердили здобувач ОП М. Безверхий та викладач О. Жихорська. Під час проведення лабораторних і практичних занять здобувачі мають доступ до спеціалізованих лабораторій та обладнання природничих структурних підрозділів, зокрема при вивченні ОК 4 – 15 опановують польові та лабораторні методи (спостереження, експерименти, моделювання, прогнозування, картографування), при вивченні ОК 34 – ГІС технології, що дозволяє досягти ПРН 5, ПРН 8, ПРН 14. Здобувачі з результатами своїх досліджень, тематика яких враховує особливості ОП і напрями наукових досліджень НПП, беруть участь у конференціях та мають публікації: 1. Безверхий М. І., Лаврук Т. М., Москаленко А. М. Особливості проведення дослідницької педагогічної практики з викладання інтегрованих курсів природничих наук. Матеріали III Міжнародної конференції «Географічна наука та освіта: перспективи й інновації», 19-20 жовтня 2023 р. м. Переяслав. С. 23-26. <https://surl.li/wvajqm>; 2. Безверхий М. Ґрунтовий покрив як об'єкт інтегрованих досліджень природничих наук. Шевченківська весна – 2024: географія. Збірник наукових праць

XXI Міжнародної наукової міждисциплінарної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених. Київ, 2024. С. 101-104. <https://drive.google.com/file/d/15fATn4QD8x78USPlud1OB7sVr7Y4CBT/view> ; 3. Островерх О., Безверхий М., Щербина М., Ковалівська А., Зубрицька А., Швець Ю., Фалалєєва Т. Оцінка самопочуття, настрою та харчових вподобань в учнів 5-11 класів ліцею Astor scholl у весняний період 2024 року (2024). Шевченківська весна: Досягнення в науках про життя. XXI Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених. Київ, 2024. С. 361-362.

https://biomed.knu.ua/images/stories/Upload/Shevchenkivska_vesna/2024/Zbirnyk_ShV_2024_compressed.pdf

Тематика кваліфікаційної роботи здобувача враховує особливості ОП та носить дослідницький характер.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Як зазначено у відомостях СО та як засвідчили НПП під час зустрічей з ЕГ, перегляд і оновлення РП ОК на кафедрах відбувається щорічно в кінці навчального року та розглядається на засіданнях науково - методичної комісії географічного факультету перед початком навчального року. Наукові та професійні здобутки викладачів використовуються під час перегляду і оновлення змісту освітніх компонентів: при оновленні змісту ОК 09 використані сучасні методичні напрацювання, викладені в підручнику Мартинюк В.С., Цейслер Ю.В., 2025 (<https://surl.li/ftdgvf>), ОК 40 – сучасні дослідження клітинного метаболізму, регуляції біохімічних процесів із публікацій в *Microbiological Journal*, що індексується в SCOPUS та «Віснику Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія». Експертний аналіз змісту навчально-методичного забезпечення ОК показав, що його оновлення відбувається з урахуванням сучасних досягнень науки, проведення методичних і наукових заходів, матеріалів опублікованих фахових та навчально-методичних праць. Наприклад, гарант ОП Т. Лаврук при оновленні ОК 21 використовує публікації Інституту педагогіки НАПН України, знайомить студентів із сучасними напрямками STEM-освіти – STEAM-STREAM і GEOSTEM, в ОК 08 вивчаються спеціалізовані платформи для вчителів: «На урок», «tozaWeb», «Академія Ранок». З пояснень гаранта Т. Лаврук (у відповіді на запит 2) зауваження та рекомендації представників ЗЗСО (роботодавців), можуть бути зафіксовані в офіційних відгуках на роботу практикантів під час викладацьких практик, що є підставою для оновлення РП. Проте тематичний зміст ОК 39 побудований на застарілому підході до регіоналізації світу, що не відповідає поділу за макрорегіонами ООН як це прийнято в шкільному курсі «Географія: регіони та країни» відповідно до навчальних програм для учнів 10 - 11 класів затверджених Наказом МОНУ 23.10.2017 № 1407. Згідно цього ж наказу розпочалося експериментальне впровадження інтегрованих курсів «Природничі науки» за чотирма програми рівня стандарт, що не відображено в змісті ОК (відсутнє в списку рекомендованих джерел ОК 14, ОК 37, ОК 45). Зміст ОК 4 «Хімія» охоплює лише загальну та неорганічну хімію та не включає весь спектр тем сучасних практик вивчення курсів хімії в ЗЗСО. У частині РПНД розділ 9. «Рекомендована література» містить досить застарілі джерела інформації із порушенням стандартних правил бібліографічного опису: ОК 4, ОК 14, ОК 21, ОК 24, ОК 29, ОК 33, ОК 38, ОК 44 та ін. В ОК 46 «Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра» в Додатку Г допущено технічні помилки в бібліографічному описі джерел, що подається здобувачам як правильний приклад.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Аналіз Відомостей про самооцінювання ОП та експертний аналіз показали, що налагоджена тривала співпраця із закордонними ЗВО. Інтернаціоналізація діяльності в рамках даної ОП відбувається шляхом підвищення кваліфікації у закордонних ЗВО у відповідності до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 08.05.2023 р. (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). Організаційний супровід забезпечує відділ академічної мобільності за підтримки навчально-методичного відділу. Гарант ОП Т. Лаврук пройшла стажування у Ягелонському університеті за грантовою програмою СЕЕРУС, а також за програмою Еразмус+ у Вроцлавському університеті та Університеті Яна Кохановського в Кельдах за темою дидактики інтегрованих курсів природничих наук. Член проєктної групи ОП, завідувач кафедри біомедицини ННЦ «Інститут біології та медицини» д-р. біол. наук, проф. Т. Фалалєєва на зустрічі з ЕГ підтвердила, що проходила стажування та неодноразово викладала за програмою Erasmus+KA107 в Університеті Великої Греції в Катандзаро (Італія) та використала здобутий досвід в осучасненні ОК 23, ОК 31. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича (<https://library.knu.ua/>) забезпечує доступ здобувачів і НПП до міжнародних інформаційних ресурсів та 14 баз даних (<https://library.knu.ua/resursy/bazy-danyh>): Web of Science (WoS), SCOPUS, Research4Life, ScienceDirect, Cambridge Journals Online, Oxford University Press, The Company of Biologists' Journals та ін. Здатність випускників до професійної комунікації у міжнародному середовищі забезпечує ОК «Іноземна мова» загальним обсягом 17 кредитів, розподілених на всі 4 роки навчання, використання англomовних джерел в опануванні дисциплін (містяться в списку рекомендованої літератури) і виконанні завдань педагогічних практик (наприклад, в ОК 14 здобувачі досліджують «Поєднання стандартів НУШ та міжнародної сертифікації Cambridge International School»). ЗВО регулярно інформує здобувачів вищої освіти про можливість брати участь у програмах академічної мобільності Erasmus+ і двосторонніх угодах про партнерство, публікувати результати досліджень у міжнародних виданнях. Здобувачі ОП беруть участь у міжнародних конференціях (зокрема, англomовних секціях конференції «Шевченківська весна»). Одним із напрямів інтернаціоналізації діяльності за даною ОП є просування наукових здобутків викладачів у світовий науковий простір через публікації у наукометричних журналах, що індексуються в міжнародних базах даних (наявні майже у всіх НПП, задіяних до реалізації ОП), та участі у міжнародних проєктах. Наприклад, за останні 5 років найбільшу

кількість публікацій у фахових виданнях, що індексуються у базах SCOPUS та WoS та відповідають ОК мають: Л. Козак – 6, Т. Фалалєєва – 5, О. Заруцька – 5, Ю. Пенчук – 5, С. Бортник – 4, Н. Карогода – 3.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності «В», оскільки за Критерієм є несуттєві недоліки. Вимоги підкритеріїв 4.3, 4.5 виконано повністю, за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.4, наявні недоліки – інформація про зменшення обсягу навчальних занять в групах з кількістю осіб менше 10 не внесена до РП, потребує удосконалення форма РП, потребує узгодження зміст ОК 39, ОК 37, ОК 4 відповідно до нормативно-правового регулювання середньої освіти. Наявність інформаційної системи «Triton» та єдиної платформи Google Classroom для ефективного управління освітнім процесом. Забезпеченість робочими програмами ОК здобувачів вищої освіти ОП 2022 та 2025 років набору. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, задіює наявні наукові і навчальні лабораторії природничого спрямування, надає можливість здобувачам публікувати результати досліджень. Наукові та професійні здобутки викладачів використовуються під час перегляду і оновлення змісту освітніх компонентів. Наявність у КНУ окремого структурного підрозділу «Відділ академічної мобільності», що забезпечує її організаційний супровід. У КНУ налагоджена тривала співпраця із закордонними ЗВО, що сприяє активній участі НПП в програмах міжнародної академічної мобільності. Безкоштовний доступ до 14 міжнародних баз даних (не лише Scopus і WoS). Функціонування університетського електронного репозитарію публікацій викладачів і здобувачів, у т. ч. кваліфікаційних робіт. Наявність майже у всіх НПП, задіяних до реалізації ОП, публікацій у фахових виданнях, що індексуються у базах SCOPUS та WoS. Неперервне вивчення ОК «Іноземна мова» впродовж всіх 4 років навчання, що підвищує здатність випускників до професійної комунікації у міжнародному середовищі та участі в програмах міжнародної академічної мобільності.

Недоліки

1. Надмірна перевага на ОП надається самостійній роботі та методам самонавчання. Обсяг самостійної роботи для здобувача 4 року навчання по більшості дисциплін професійної підготовки складає 95-97%, для 1 року навчання – 81-79% загального обсягу навчального часу. 2. Робочі програми ОК, як основного нормативного документу КНУ, не містять інформації стосовно політики курсу, недостатньо повно описують організацію самостійної роботи студентів. Інформація про зміни в перерозподілі годин на навчальні заняття і самостійну роботу для груп з недостатньою кількістю осіб не вноситься до РП як це передбачено приміткою 3 «Форми робочої програми» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf). 3. Недостатнє залучення академічної спільноти та експертів-практиків до оновлення змісту ОК через спільні методичні і наукові семінари та інші заходи. 4. Відсутність практики реалізації здобувачів в програмах академічної мобільності. 5. Педагогічні практики лише з інтегрованих курсів природничих наук та відсутність ОК із фахових методик навчання окремих предметів природничого циклу (біології, фізики, географії, хімії).

Рекомендації

1. При створенні ОП 2026 привести планування навчального часу в робочих (оперативних) навчальних планах у відповідність з нормами Закону України «Про вищу освіту» (п. 14 частини першої статті 1) – для здобувачів першого (бакалаврського) рівня за денною формою обсяг навчальних занять не менше 10 годин в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни. 2. Науково-методичній раді до початку 2026-2027 н. р. запропонувати Вченій раді КНУ внести зміни до форми РП та інструкції щодо її заповнення, зокрема конкретизувати та урізноманітнити види і методи самостійної роботи здобувачів, вимоги до політики курсу як письмової фіксації домовленості між викладачем і студентом. Науково-методичній комісії географічного факультету звернути увагу НПП на правильність оформлення бібліографічного опису джерел в РП п. 9 «Рекомендована література» у відповідності з вимогами державного стандарту України, контролювати внесення відповідних змін для груп з недостатньою кількістю осіб. 3. НПП щорічно при оновленні змісту ОК враховувати нормативно-правову базу середньої освіти, сучасні практики викладання інтегрованого курсу «Природничі науки» та окремих предметів природничої галузі в середній освіті. Для цього гаранту ОП організувати спільні заходи учасників освітнього процесу з вчителями-практиками природничої освітньої галузі і методистами (мінімум один раз на рік). 4. Популяризувати програми академічної мобільності та укласти угоди із ЗВО України, які акредитовані за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти з предметної спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) з метою створення умов для її реалізації (мінімум з одним ЗВО). 5. Робочій групі з оновлення ОП 2026 за встановленою у КНУ процедурою розглянути можливість включення фахових методик навчання окремих предметів природничого циклу (біології, фізики, географії, хімії) в зміст ОК, в робочі програми дисциплін і практик.

Рівень відповідності Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Організація поточного та підсумкового контролю (атестації) чітко і зрозуміло врегульована «Положенням про організацію освітнього процесу ...» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zimnamu-05_03_2026.pdf) (розділ 7 «Оцінювання результатів навчання») за поточним і семестровим контролем, розділ 8 «Присвоєння кваліфікації» за підсумковою атестацією). Окремі вимоги щодо висвітлення питань оцінювання для кожного ОК в робочій програмі висвітлені в інструкції про її заповнення (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod6_Instr_rob_prog.pdf, затверджена наказом ректора (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf) дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання в межах відповідного ОК, які кодуються відповідно до їх належності (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність) та співвідносяться із ПРН за ОП. З експертного аналізу робочих програм видно, що для кожного ОК запропоновані форми контрольних заходів, форми, методи та інструменти оцінювання, система нарахування кількості балів, де чітко визначено питому вагу кожного результату навчання у підсумковій оцінці, а для кожної форми контролю (тест, лабораторна робота, доповідь, ІНДЗ) встановлено максимальну та мінімальну кількість балів, дозволяють оцінити досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання. Інформація про критерії оцінювання та орієнтовний графік оцінювання для кожної дисципліни вчасно оприлюднена у РП на сайті географічного факультету (<https://geo.knu.ua/osvitni-programu/>) та повідомляється (за інформацією здобувачів та НПП) на першому занятті з кожного ОК. Розклад контрольних заходів міститься також в особистому кабінеті здобувача на інформаційній платформі «Triton» та на веб-сторінці географічного факультету в розділі «Навчання». Атестація здобувачів регламентується п. 8 «Положення про організацію освітнього процесу ...», а також додатково врегульована в «Положенні про порядок створення та роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ», 2014 р. (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>), яке діє в частині що не суперечить «Положенню про організацію освітнього процесу...». Формами підсумкової атестації є «Атестаційний іспит» та «Кваліфікаційна робота бакалавра» (в ОП 2022) і лише захист кваліфікаційної роботи бакалавра в ОП 2025. Відповідно до п. 1.10 «Положення про порядок створення та роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ» студенти забезпечуються програмою іспиту не пізніше ніж за півроку до проведення атестації. На момент проведення акредитаційної експертизи програма атестаційного іспиту не була оприлюднена і не завантажена до таблиці 1 Відомостей самооцінювання. За результатами інтерв'ювання здобувачів можна зробити висновок, що вони ознайомлені з критеріями оцінювання і у них не виникало дотепер проблем щодо цієї процедури. Загалом система оцінювання дозволяє здобувачам вищої освіти досягнути визначених в ОП ПРН.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. В проекті «Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)», що був на громадському обговоренні у 2024 р. (<https://osvita.ua/school/91946/>) формою атестації передбачено «Кваліфікаційний іспит (іспити для поєднання предметних спеціальностей / додаткової спеціальності)». У КНУ існує порядок створення та організації роботи екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти. Базове врегулювання здійснено в розділі 8 «Присвоєння кваліфікації» (див. підрозділи 8.4., 8.5., 8.6) «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zimnamu-05_03_2026.pdf), а також додатково врегульовано в Положенні про порядок створення та роботи «Екзаменаційної комісії в КНУТШ», 2014 р. (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>), яке діє в частині що не суперечить «Положенню про організацію освітнього процесу...». Окремі питання регулюються «Положенням про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у КНУТШ» (<https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-poriadok-prysvoiennia-profesiinykh-kvalifikatsii.pdf>). Відповідно до «Положення про порядок створення та роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ» (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>) п. 1.5.2 атестація випускників за освітнім рівнем «бакалавр» здійснюється у наступних формах: комплексного державного іспиту зі спеціальності; або комплексного державного іспиту зі спеціальності і захисту випускної кваліфікаційної роботи бакалавра. ОП 2022 р. відповідає цим вимогам.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора

філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ з'ясовано, що для всіх учасників освітнього процесу правила проведення контрольних заходів, порядку оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження та ліквідації академічної заборгованості є доступними, чіткими і зрозумілими. Вони нормативно врегульовані документами: «Положення про організацію освітнього процесу ...» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) в п. 7.2. «Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання»; «Порядок вирішення конфліктних ситуацій ...» (<https://senate.knu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%d0%bf%d0%b4%d1%84.pdf>); Етичний кодекс університетської спільноти... (<https://knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Контроль якості навчання та аналіз результатів семестрового оцінювання покладено на Відділ забезпечення якості освіти в п. 2.3.5. «Положення про Відділ забезпечення якості освіти» (<https://knu.ua/pdfs/departments/eqad/Polozhennia-pro-viddil-zabezpechennia-yakosti-osvity.pdf>). Процедура забезпечення об'єктивності оцінювання регламентується п. 4.15. «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу ...» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Здобувачі освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів з кожної дисципліни, діє процедура апеляції їх результатів, але перекладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається. Об'єктивність викладачів забезпечується через проведення іспитів за участю двох екзаменаторів, підсумкове оцінювання містить письмову компоненту або здійснюється запис відповіді студента. Прозорість та об'єктивність контрольних заходів забезпечується чітко визначеними критеріями і процедурами оцінювання, які відображені в РП, інформуванням здобувачів щодо процедури, структури та критеріїв оцінювання на початку вивчення ОК, оприлюдненням оцінок на платформі Google Classroom, що було підтверджено під час зустрічі з фокус-групами. Інформація про проміжний та/або семестровий/підсумковий контроль деканатом вноситься до електронного розкладу на інформаційній платформі «Triton». Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти та академічний персонал зазначили, що контрольні заходи здійснюються шляхом оцінювання семінарських, практичних (лабораторних) занять, написання модульних контрольних робіт і відповідей на питання білетів під час екзаменів. У ЗВО практикується збирання та аналіз зворотного зв'язку від здобувачів щодо прозорості та об'єктивності оцінювання контрольних заходів відповідно до п.3.3. «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Здійснюється опитування студентів та аналіз отриманих ними під час сесії оцінок.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В КНУ імені Тараса Шевченка наявна чітка політика впровадження принципів та правил академічної доброчесності в освітній процес, заходів із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедур попередження та реагування на порушення принципів та правил академічної доброчесності. Ця політика нормативно урегульована такими документами: «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) – визначає загальні ціннісні орієнтири та моральні принципи, «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності» (<https://senate.knu.ua/?p=2104>) – встановлює види порушень та механізми реагування, «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>) – описує процедуру перевірки текстових запозичень, «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (п.п. 9.8, 10.7 та окремі п.п. в розділах 7 та 8) (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zi-zminamy-05_03_2026.pdf) – регламентує відповідальність учасників освітнього процесу за порушення доброчесності, «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) – в п. 4.3. описана перевірка дотримання здобувачами освіти правил академічної доброчесності та ін. Ці документи передбачають паритетну відповідальність за порушення академічної доброчесності як для здобувачів освіти, так і для науково-педагогічних працівників. Учасники освітнього процесу на зустрічах 3 і 4 підтвердили поінформованість про політику та процедури забезпечення академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів підлягають обов'язковій перевірці на наявність текстових запозичень та розміщуються у відкритому доступі в Інституційному репозитарії eKNUTSHIR (<https://ir.library.knu.ua/home>), що забезпечує прозорість досліджень. «Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра» містять вимоги щодо академічної культури та правила цитування, процедуру перевірки на плагіат (не пізніше ніж за два тижні до захисту), технічні результати перевірки аналізує науковий керівник роботи. Питання доброчесності в освітньому процесі розглядається під час вивчення дисциплін: «Вступ до університетських студій», «Вибрані розділи трудового права і підприємницької діяльності», «Креативна педагогіка», «Педагогіка та методика викладання інтегрованих курсів природничих наук». Матеріали справи та інтерв'ювання учасників експертизи свідчать про відсутність фактів порушення академічної доброчесності на ОП та формування культури нульової толерантності до плагіату.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності «В», оскільки за Критерієм відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. Вимоги підкритеріїв 4.3, 4.4 виконано повністю, за підкритеріями: 4.1 – наявний несуттєвий недолік, пов'язаний з порушенням термінів розробки та оприлюдненням програми атестаційного іспиту. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем освіти результатів навчання для окремого ОК та ОП в цілому, оприлюднюються заздалегідь. Визначені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу і забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження; практикується моніторинг прозорості та об'єктивності оцінювання контрольних заходів; зрозуміла політика процедури академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП.

Недоліки

1. Порушено терміни доведення до здобувачів програми атестаційного іспиту (не пізніше ніж за півроку до проведення атестації), що визначені Положенням про порядок створення та роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ, 2014 р. (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20opro%20DEK.doc>)

Рекомендації

1. Відповідальним за ведення сторінки «Освітні програми» офіційного сайту географічного факультету додати покликання, за яким оприлюднити програму атестаційного іспиту (щорічно за півроку до проведення атестації).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ЕГ не знайшла підтвердження, що усі викладачі, що забезпечують ОП, відповідають пункту 38 Ліцензійних умов. Актуальна інформація про академічну та професійну кваліфікацію НПП не відображена на сайті КНУ/кафедр. З аналізу даних таблиці 2 відомостей СО, відповідей на запит №3, наукових профілів НПП відзначаємо, що майже кожен ОК забезпечує вузькопрофільний експерт-дослідник із високим науковим рейтингом (до прикладу, у Т. Фалалєєвої індекс Хірша $h = 24$, 9 патентів, 123 статті у базі SCOPUS). НПП залучені до виконання науково-дослідних тем (Е. Бондаренко, С. Бортник, Н. Герасименко Н. Погорільчук та ін.). Викладання 44 дисциплін на ОП забезпечують 100% НПП, що мають науковий ступінь/вчене звання, з них 9 докторів наук, професорів та 22 кандидати наук, доценти із десяти структурних підрозділів університету. Майже всі НПП, що викладають професійно-орієнтовані дисципліни (за винятком психолого-педагогічних та методичних), мають за останні 5 років публікації у фахових виданнях, що індексуються у базах SCOPUS та WoS. Усі викладачі мають публікації за напрямками, дотичними до ОК, які вони забезпечують. Водночас вимога п. 37 щодо наявності 5 публікацій у фахових виданнях за останні 5 років витримана лише у 7 викладачів, які забезпечують дев'ять ОК: 7, 9, 11, 20, 23, 24, 26, 31, 35. Викладач П. Балан, що забезпечує ОК 18 «Зоологія», немає за останні 5 років публікацій у фахових виданнях. Гарант програми Т. Лаврук забезпечує, окрім дисциплін географічного спрямування (ОК 36, 43, 44), дидактично-спрямовані дисципліни (ОК 8, 21) та керує педагогічними практиками (ОК 27, 32, 37, 45) за відсутності публікацій у фахових виданнях з методики навчання, відповідного стажування/досвіду роботи в галузі середньої освіти. Сфера наукових інтересів НПП (за винятком П. Балана, як автора підручника для 6 кл. «Пізнаємо природу» (2023), І. Діброви, Я. Запеки) не відповідає предметній області спеціальності 014 «Середня освіта». Дані щодо кадрового забезпечення ОК 26 «Педагогічна психологія» в табл. 2 відомостей СО (О. Жихорська) містять розбіжність з табл.1 та заліковою книжкою ЗО, наданої на запит 9 (викладач Я. Запека). Підвищення кваліфікації з окремих ОК, що викладаються на ОП в обсязі 6 кредитів ЄКТС пройшли Т. Фалалєєва (2021), Ю. Пенчук (2021), Л. Козак (2024), О. Плахотнік (2024). Підвищення кваліфікації відповідно до п. 2.1.4 «Положення про підвищення кваліфікації...» (<https://senate.knu.ua/?p=1997>) у формі участі у конференціях, тренінгах, вебінарах, наукових стажуваннях за програмою Erasmus+ є у: С. Бортник, Н. Погорільчук, Т. Лаврук, Н. Корогода, О. Петренко, Ю. Цейслер, О. Жихорська. Проте ЕГ не були надані актуальні відомості про проходження стажувань таких НПП: С.

Запоцький, Н. Герасименко, Е. Бондаренко, О. Ободовський, Я. Запека, О. Кучма, Т. Горбань, С. Москаленко, І. Діброва, Ю. Олішевська, Т. Нич, В. Матвієнко, О. Міхно, А. Кравчук, Ф. Асроров, О. Вашека, П. Балан, Т. Дідковська.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору викладачів розроблені відповідно до вимог законодавства і дають можливість забезпечити належний рівень професіоналізму НПП. При формуванні вимог до викладачів, кафедра визначає пріоритети, виходячи з переліку компетентностей та результатів навчання за ОП. Це дозволяє обрати викладача, який не лише відповідає посаді, а й спроможний забезпечити специфіку освітньої програми. Претенденти, що працюють в університеті, проводять відкрите заняття, а які не працюють в університеті, виступають перед НПП кафедри з науковою доповіддю, тему якої визначає кафедра. Рекомендацію кафедри затверджують на Вчених радах факультету та Університету. ЗВО послідовно дотримується визначених процедур «Порядку конкурсного відбору на посади НПП у КНУТШ» (<https://senate.knu.ua/?p=1863>), що підтверджено на зустрічах з адміністративним персоналом (С. Бортником, зав. кафедри землезнавства та геоморфології, О. Іванченком, начальником відділу кадрів, А. Гожином, проректором з науково-педагогічної роботи). З обраним в результаті конкурсного відбору претендентом укладається контракт строком від 1 до 5 років, із завідувачем кафедри на 5 років. Процедура є прозорою та недискримінаційною. Усі викладачі, які забезпечують ОП «Природничі науки. Інтегрована програма», пройшли конкурсний відбір відповідно до визначених процедур. Також відбувається розподіл дисциплін між профільними кафедрами різних структурних підрозділів. Наприклад, викладання ОК.4 «Хімія» забезпечується доцентом кафедри неорганічної хімії хімічного факультету О. Петренко, ОК.09 «Фізика» – доцентом кафедри астрономії та фізики космосу фізичного факультету Л. Козак, ОК.11 «Гідрологія та океанологія» – асистентом кафедри гідрології та гідроекології географічного факультету С. Москаленко.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Аналіз Відомостей про самооцінювання, спілкування з адміністрацією ЗВО, академічним персоналом, здобувачами вищої освіти та роботодавцями підтвердило факти залучення професіоналів-практиків та експертів галузі до організації освітнього процесу у таких формах: ОП рецензували завідувач кафедри географії Вінницького державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор Г. Денисик та директор фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук зі спеціальності «Теорія та методика навчання (географія)», доцент М. Братко; до керівництва роботою здобувачів залучалися кваліфіковані вчителі на базах виробничих практик, про що під час зустрічі з ЕГ підтвердила М. Сіднева, директорка ТОВ «Ірпінський ліцей «Астор», О. Кухаревська, директор ТОВ ЛІКО-ШКОЛА; консультування та рецензування кваліфікаційної роботи бакалавра здійснює чл.-кор. НАПНУ, доктор педагогічних наук, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогіки НАПНУ Т. Засекіна; участь здобувачів та гаранта ОП у конференціях та вебінарах, що проводить видавництво «Ранок» – під час зустрічі з ЕГ підтвердила Т. Лось, методистка з інтегрованого курсу «Природничі науки» видавництва «Ранок», вчитель біології та хімії. До проведення аудиторних занять і гостьових лекцій за ОК професіоналі-практики та експерти галузі не залучалися. З пояснень гаранта здобувач 4 курсу М. Безверхий з 2 курсу працює на посаді вчителя і має можливість постійної комунікації з вчителями-практиками. На відкритій зустрічі були присутні випускниця географічного факультету В. Васільчук, вчитель географії Негішинської гімназії «Гармонія», вчитель географії та біології, директор Мильнівської гімназії М. Горішній, головний редактор видавництва «Оріон» І. Красоцька. Вони зазначили актуальність підготовки вчителів природничих наук за інтегрованою програмою та висловили готовність долучитися до проведення гостьових занять та подальшої співпраці. У стейкхолдерів є можливість надіслати пропозиції на електронну пошту деканату географічного факультету – geography_dpt.head@univ.net.ua з назвою в темі листа - ПРОПОЗИЦІЇ ДО ОП... (є оголошення на сторінці «Описи освітніх програм» (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/os-bakalavr/>)), надати відгук готовності до роботи здобувачів за фахом як керівники практики.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

За «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ...» (<https://senate.knu.ua/?p=1997>) обсяг підвищення кваліфікації встановлюється за накопичувальною системою і впродовж п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС. Підвищення кваліфікації в обсязі 6 кредитів ЄКТС пройшли Т. Фалєєва (Катандзарський університет Великої Греції, Італія, 2021), Ю. Пенчук (Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 2021), Л. Козак (Інститут космічних досліджень НАНУ-ДКАУ, 2024), О. Плахотнік (2024). Гарант ОП Т. Лаврук пройшла стажування за програмами Erasmus+ у Польщі (у Вроцлавському університеті, в університеті імені Яна Кохановського в Кельцах (2022), в Ягеллонському університеті за програмою СЕЕРUS (2022)). На період проходження закордонних стажувань за НПП зберігається 100% середньої заробітної плати, а всі витрати за рахунок приймаючої сторони (з наказу наданого у відповідь на запит 3). ЗВО має

власні програми професійного розвитку, які оприлюднені на сайті Інституту післядипломної освіти КНУ (<https://ipe.knu.ua/pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-3.html>). Університет систематично організовує підвищення кваліфікації: «Основні психічні розлади: базові уявлення» (2024, Н. Погорільчук), «Роль гарантів освітніх програм у розбудові ВСЗЯО» (2020, О. Підкова; 2022, Т. Лаврук і Т. Фалалєєва, 2023, Ю. Цейслер), підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів (О. Жихорська, 2021; О. Жихорська, 2024) та ін. Відповідно до п. 4.8 «Положення про підвищення кваліфікації...» відділ кадрів повинен забезпечити ведення бази даних з підвищення кваліфікації працівників, до якої вноситься інформація про всі факти підвищення кваліфікації, які визнані Університетом. Інформація про можливості для міжнародних стажувань, участі в конкурсах та грантах є доступною на сайтах «Відділу міжнародних зв'язків» (<https://international.knu.ua/>) та «Відділу академічної мобільності» (<https://mobility.knu.ua/?lang=uk>). НПП мають вільний доступ до наукометричних баз, що сприяє їх професійному розвитку. У ЗВО проводяться щорічні всеохопні опитування здобувачів освіти (<https://senate.knu.ua/?p=3026>) і НПП (<https://senate.knu.ua/?p=3132>) щодо якості освітнього процесу в КНУ. Опитування здобувачів щодо професіоналізму НПП проводиться у внутрішній системі із використанням корпоративної пошти із подальшим обговоренням результатів із гарантом. На зустрічі здобувачі підтвердили наявність великої кількості різноманітних опитувань. У ЗВО діє «Положення про заохочувальні відзнаки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (зі змінами)» (<https://senate.knu.ua/?p=2978>). Гарант Т. Лаврук нагороджена Подякою Ректора (2025) та грошовою премією. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності через щорічне присвоєння звання «Кращий викладач року» (<https://senate.knu.ua/?p=72>), преміювання та нагородження. Оприлюднення рейтингів НПП з метою професійного розвитку не проводиться.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності «Е», оскільки виявлено значні недоліки та невідповідність за підкритерієм 6.1. ЕГ констатує відповідність часткову відповідність за підкритерієм 6.2, 6.3, 6.4. Майже кожен ОК забезпечує вузькопрофільний експерт-дослідник із високим науковим рейтингом, який має публікації у фахових виданнях, що індексуються у базах SCOPUS та WoS. Викладання 44 дисциплін на ОП забезпечують 100% НПП, що мають науковий ступінь/вчене звання, у т. ч. 9 докторів наук, професорів, 22 кандидатів наук, доцентів. Постійний супровід професійного зростання НПП забезпечують профільні підрозділи: Інститут післядипломної освіти, який реалізує сертифіковані програми підвищення кваліфікації, розроблені спільно з Відділом забезпечення якості освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>), Відділ академічної мобільності, який сприяє участі викладачів у міжнародних проєктах Erasmus+ та закордонних стажуваннях (<https://mobility.knu.ua/>). У ЗВО створені належні умови для роботи та професійного зростання НПП та дотримуються політики матеріального та морального заохочення.

Недоліки

1. Публікації та практичний досвід НПП, задіяних до реалізації ОП, не відповідає предметній області спеціальності 014 «Середня освіта». Вимога п. 37 щодо наявності 5 публікацій у фахових виданнях, що відповідають предметній області ОК за останні 5 років витримана лише у 7 викладачів, що забезпечують 9 із 44 дисциплін і це складає 20% всіх ОК (без врахування практик). Гарант Т. Лаврук забезпечує 9 ОК (5 дисциплін і 4 практики) за відсутності публікацій у фахових виданнях з методики навчання, відповідного стажування/досвіду роботи в галузі середньої освіти. П. Балан, який забезпечує ОК 18 (Зоологія), немає за останні 5 років публікацій у фахових виданнях. 2. У 18 викладачів (із 32 задіяних до реалізації ОП) немає відомостей про стажування в обсязі 6 кредитів ЄКТС (180 год) за останні 5 років (або визнання Вченою радою як стажування певних видів діяльності НПП). 3. Недостатньо активне залучення професіоналів-практиків, експертів–освітян, вчителів до реалізації освітнього процесу. 4. Оприлюднення рейтингів НПП з метою професійного розвитку не проводиться

Рекомендації

1.1. Науково-методичній комісії географічного факультету КНУ до кінця поточного навчального року здійснити моніторинг відповідності науково-педагогічних працівників освітнім компонентам, які вони викладають на ОП, а також моніторинг наявності на сайтах структурних підрозділів актуальної інформації про наукову і професійну діяльність та досягнення НПП. 1.2. За результатами проведеного навчально-методичною комісією моніторингу завідувачу кафедри, відповідальної за реалізацію ОП (кафедра землезнавства та геоморфології), до кінця навчального року розробити та обговорити на засіданні кафедри план заходів, спрямованих на виконання п. 38 Ліцензійних умов науково-педагогічними працівниками, задіяними у реалізації ОП. 2.1. Відділу забезпечення якості освіти здійснити моніторинг бази даних університету з підвищення кваліфікації працівників. У випадку виявлення порушень обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації керівникам структурних підрозділів на 2026–2027 н. р. запланувати підвищення кваліфікації НПП відповідно до предметної області та професійної діяльності або подати документи до вчених рад структурних підрозділів для визнання видів діяльності, передбачених п. 2.1.4 «Положення про підвищення кваліфікації...», як підвищення кваліфікації. 2.2. Вченій раді університету розглянути можливість у «Порядку конкурсного відбору на посади НПП у КНУТШ» (<https://senate.knu.ua/?p=1863>) передбачити процедуру врахування проходження НПП підвищення кваліфікації при поданні документів на конкурс щодо заміщення

вакантних посад та укладанні контрактів. 3. Гаранту ОП урізноманітнити форми залучення фахівців-практиків та експертів-галузі через проведення гостьових лекцій, майстер-класів тощо з методики навчання природничих наук, організовуючи такі заходи мінімум один раз на рік. 4. Відповідальним особам КНУ / географічного факультету оприлюднити рейтинг НПП на сайтах КНУ / географічного факультету (один раз на рік).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень E

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення, розроблене безпосередньо для даної ОП, представлено робочими навчальними програмами. РП наявні для всіх освітніх компонентів та є у відкритому доступі (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opusy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-prugodnychi-nauky-integrovana-programa-os-bakalavr-2022-r/>). Під час зустрічей зі здобувачами освіти (зустріч 4) та НПП (зустріч 3), було продемонстроване навчально-методичне забезпечення ОК у середовищі Classroom. Для кожного ОК забезпечено наявність обладнання та спеціалізованої інфраструктури, що дозволяє досягти визначених ПРН. Здобувачі мають доступ до міждисциплінарної лабораторної бази провідних факультетів КНУ, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. Водночас під час Резервної зустрічі 2 ЕГ виявила, що кабінет, який використовується для проведення занять з методики навчання природничих дисциплін, оснащений відповідними наочними матеріалами та обладнанням переважно географічного спрямування, що обмежує методичну базу для інших природничих галузей. Разом з тим, для реалізації відповідних ОК залучено ресурси географічного, фізичного та хімічного факультетів, ННЦ «Інститут біології та медицини». Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано спеціалізовані кабінети укомплектовані переліком колекцій мінералів, ГІС-інструментарію, комп'ютерні класи, реактивів, вимірювальних приладів тощо, склад і функціональність яких повною мірою відповідають змісту навчальних дисциплін та забезпечують належне підґрунтя для досягнення здобувачами визначених ПРН. Для організації навчання та дистанційної підтримки освітнього процесу ЗВО використовує систему "Triton" та платформу Google Classroom. ЗВО гарантує використання ліцензійного програмного забезпечення для всіх компонентів ОП. Студенти забезпечені доступом до корпоративних платформ Office 365 і Google Workspace, а також спеціалізованого інструментарію ГІС-технологій, що є необхідним для якісного засвоєння матеріалу та виконання практичних завдань. Фінансова стійкість ЗВО (бюджетне фінансування, спецфонд, грантова підтримка) забезпечує планове оновлення витратних матеріалів та ліцензійного ПЗ. Під час зустрічі 7 з адміністративним персоналом було підтверджено, що модернізація матеріально-технічної бази також активно здійснюється через реалізацію міжнародних і вітчизняних проєктів на рівні університету та факультету. Ефективність управління ресурсами та позитивна динаміка задоволеності здобувачів підтверджена результатами моніторингу центру «UNIDOS».

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує НПП і ЗО безоплатним та безперешкодним доступом до матеріально-технічної, інформаційної й цифрової інфраструктури, необхідної для реалізації освітнього процесу, наукової та викладацької діяльності. Правовий механізм реалізації цього доступу регламентовано ст. 46 Закону України «Про вищу освіту» та Ухвалою Вченої ради від 12.05.2025 «Про концепцію створення спільних освітніх ресурсів». Учасники освітнього процесу мають гарантований доступ до аудиторного фонду, мультимедійних класів та спеціалізованих лабораторій ННЦ «Інститут біології та медицини», а також географічного, фізичного та хімічного факультетів згідно з розкладом занять та графіками роботи лабораторій, з дотриманням правил техніки безпеки. Технологічна спроможність приміщень підсилена покриттям мережі Wi-Fi для освітніх закладів «Eduroam». Цифрова екосистема програми базується на використанні корпоративних акаунтів (домен knu.ua), що надають авторизований доступ до сервісів Google Workspace for Education, ліцензійного пакета Office 365, систем електронного навчання "Triton" та Google Classroom. Під час інтерв'ювання НПП підтвердили безперешкодність використання корпоративних сервісів та додаткових відкритих онлайн-платформ у викладацькій діяльності. Інформаційне забезпечення освітнього процесу включає безоплатний доступ до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича (<https://library.knu.ua/>), її електронного каталогу та інституційного репозитарію (<https://ir.library.knu.ua/home>). Для наукової роботи здобувачам та викладачам забезпечено локальний і віддалений доступ до провідних міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та Springer Nature. Під час інтерв'ювання представники НПП та здобувачі освіти підтвердили обізнаність щодо наявних ресурсів та механізмів отримання доступу до них.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпека освітнього середовища забезпечується дотриманням чинних правил, вимог та інструкцій. У ЗВО здійснюється контроль за відповідністю навчальних приміщень і соціальної інфраструктури санітарним нормам, правилам пожежної безпеки та вимогам охорони праці відповідно до «Правил внутрішнього розпорядку» (<https://prof.knu.ua/prof2/2015/03/02>), Статуту Університету (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>), «Положення про організацію освітнього процесу» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zi-zminamy-05_03_2026.pdf). Під час огляду матеріально-технічної бази встановлено, що аудиторії забезпечені вогнегасниками, у навчальних лабораторіях розміщені правила техніки безпеки, а під час виконання лабораторних і практичних робіт здобувачі використовують необхідні засоби індивідуального захисту. Для учасників освітнього процесу проводяться обов'язкові вступні та цільові інструктажі з техніки безпеки (перед заняттями в лабораторіях та польовими практиками), що фіксується у відповідних журналах. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану регламентується алгоритмом дій під час повітряної тривоги (<https://knu.ua/pdfs/official/Rekomendatsii-shchodo-korehuvannia-rozkladu-zaniat-pid-chas-povitrianoi-tryvohy.pdf>). Усі навчальні корпуси університету забезпечені укриттями, пройшли відповідну перевірку службою ДСНС, зокрема укриття в корпусі географічного факультету. Учасники зустрічі 5 (представники студентського самоврядування) зазначили, що здобувачі факультету проживають у гуртожитку № 6, який також забезпечений укриттям із необхідними умовами для безпечного перебування. Проживання у гуртожитках студмістечка регламентується «Правилами внутрішнього розпорядку в гуртожитках» (<https://studmisto.knu.ua/management1/documents1/regulation-documents/466-pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku-2>). Збереження фізичного та ментального здоров'я учасників освітнього процесу забезпечується відповідною інфраструктурою університету. Медичне обслуговування, зокрема консультативну та діагностичну допомогу, надає Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>). Психологічну підтримку забезпечують фахівці Психологічної служби КНУ (<https://psyserve.knu.ua/>) та Інституту психіатрії (<https://ipsycho.knu.ua/>), які проводять тематичні тренінги, лекції та надають індивідуальні консультації. З метою виявлення та врахування потреб і інтересів здобувачів щорічно проводяться соціологічні опитування «UNIDOS», що містять питання щодо оцінювання якості освітнього середовища. Узагальнені результати оприлюднюються (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya). Під час зустрічі 2 підтверджено, що результати опитувань передаються відповідним підрозділам університету для подальшого обговорення. Здобувачі також підтвердили проведення опитувань щодо їхніх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, а також підтримки фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти КНУ реалізується через комплексну взаємодію структурних підрозділів університету, факультету та органів студентського самоврядування. Інформаційна підтримка базується на принципах відкритості та доступності: на офіційних веб сайтах ЗВО та факультету у вільному доступі розміщено нормативну базу, РП обов'язкових і вибіркових компонентів та графіки навчального процесу тощо, здобувачі освіти підтвердили доступність інформації. Для ефективного адміністрування навчання впроваджено загальноуніверситетське електронне середовище «Triton», де через особисті кабінети ЗО мають можливість переглядати свою успішність, розклад занять, сесій тощо. Супровід освітнього процесу, зокрема в дистанційному форматі, забезпечується платформою Google Classroom, функціонал якої щодо розміщення матеріалів та оперативної взаємодії було наочно продемонстровано ЕГ під час зустрічей 3 та 4. Оперативне інформування та горизонтальна комунікація здійснюються через розгалужену мережу корпоративної пошти, месенджерів та офіційні Facebook-сторінки кафедри й освітньої програми. Під час зустрічей із ЗО та НПП було підтверджено наявність відкритої та доброзичливої системи консультування, що базується на готовності викладачів надавати своєчасну допомогу з питань навчання та формування індивідуальної траєкторії. Вагому роль у системі підтримки відіграє Студентське самоврядування, зокрема Студентський парламент ЗВО (<http://sp.knu.ua/>) та географічного факультету (<https://geo.knu.ua/studentske-zhyttya/studentskyj-parlament/>), структура якого охоплює соціальний, освітній, науковий та спортивний напрями. Для вирішення адміністративних питань та оперативного реагування на запити студентів впроваджено єдину онлайн-форму звернень із гарантією повної анонімності та конфіденційності (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeocCFs26JBu8OfvVUUMbZDbYrffqsQwSOuIV6LCULA7X91w/viewform>). Крім того, студентське самоврядування систематично проводить опитування щодо якості студентського життя та умов проживання в гуртожитках. Консультативну підтримку щодо академічної мобільності (програми Erasmus+ та стажування) забезпечує Відділ академічної мобільності, а залучення молоді до дослідницької роботи координує Наукове товариство студентів та аспірантів. Підтримка фізичного та ментального здоров'я реалізується через діяльність Психологічної служби (<https://knu.ua/ua/departments/ps/>) та Інституту психіатрії КНУ, які надають безоплатні конфіденційні консультації та проводять групові тренінги, що було підтверджено під час зустрічі 8. Інформаційно-освітній супровід доповнюється ресурсами Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, яка забезпечує доступ до світових електронних баз та репозитарію.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У КНУ імені Тараса Шевченка вибудовано систему нормативного забезпечення інклюзивної освіти, що базується на «Концепції розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<https://www.knu.ua/pdfs/equal-opportunities/Concept-of-inclusive-education-development.pdf>) та Порядку супроводу осіб з інвалідністю (<https://knu.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (п. 12.3.8) (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zi-zminamy-05_03_2026.pdf) та «Правил прийому до КНУ у 2025 році» (https://vstup.knu.ua/PDFjs/web/viewer.html?file=https://vstup.knu.ua/images/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B8%CC%86%D0%BE%D0%BC%D1%83_2025.pdf).

Університет гарантує особам з особливими освітніми потребами спеціальні умови вступу, безперешкодний доступ до навчальних і бібліотечних ресурсів, фахову консультаційну підтримку, технічне оснащення аудиторій і гуртожитків, а також допомогу при працевлаштуванні. Практичне впровадження інклюзивного освітнього середовища забезпечується належним рівнем архітектурної доступності: більшість навчальних корпусів облаштовано пандусами, ліфтами, спеціалізованими санітарно-гігієнічними приміщеннями, вказівниками зі шрифтом Брайля, тактильними стрічками, полосами та направляючими плитками для осіб з порушеннями зору, паркувальними місцями для автомобілів тощо. Етичні аспекти та стандарти інклюзивної взаємодії закріплені у локальному нормативному документі — Пам'ятці про правила комунікації з людьми з інвалідністю (<https://knu.ua/pdfs/equal-opportunities/Ramyatka-pro-pravyla-komunikatsiyi-iz-lyudmy-z-invalidnistyu.pdf>), що сприяє створенню толерантної та безбар'єрної атмосфери в освітньому просторі. Порядок щорічного моніторингу умов інклюзії та підготовки викладачів визначено у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» (п. 6.5) (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Моніторинг потреб здобувачів здійснюється через щорічні опитування, семестрові оцінювання, щодо умов навчання, інфраструктури, матеріально-технічного забезпечення тощо, ЗО підтвердили, що опитування здійснюється. На момент акредитаційної експертизи здобувачі з особливими освітніми потребами на даній ОП не навчаються. Водночас ЗВО сформував необхідну нормативну та матеріально-технічну базу для забезпечення їхнього якісного навчання та супроводу у разі зарахування.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У КНУ імені Тараса Шевченка діють унормовані й доступні для всіх учасників освітнього процесу політики та процедури реагування на конфліктні ситуації, корупцію, булінг і дискримінацію. Етичні питання контролює Постійна комісія Вченої ради з питань етики, спираючись на «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-zi-zminamy-05_03_2026.pdf) «Порядок вирішення конфліктних ситуацій» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>), Антикорупційну програму (https://www.knu.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antikoruptsiyna_prohrama.pdf), Етичний кодекс (<https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) із відповідною Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Memo-of-norms-of-ethical-behavior-in-University.pdf>), «Порядок запобігання дискримінації та булінгу» (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-preventing-discrimination-bullying-gender-based-violence-in-University.pdf>), а також «Стратегію забезпечення гендерної рівності» (<https://senate.knu.ua/?p=2309>). Для забезпечення прозорості та своєчасного реагування на ймовірні порушення на сайті ЗВО функціонує спеціальна сторінка «Повідомити про корупцію» (<https://knu.ua/ua/official/anticorruption/report-corruption>). Учасники освітнього процесу мають змогу відкрито або повністю анонімно повідомити про факти порушення антикорупційного законодавства: під час особистого прийому в ректора чи уповноваженої особи, шляхом надсилання офіційного листа, за телефоном, на електронну пошту (anticor@knu.ua) або через відповідну електронну форму (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScHXc_iP0ApREz_ot4rPUYXuUkP4555PQ2vkMolfa4mfU2lQ/viewform?usp=header). На рівні ОП та факультету діє прозорий механізм медіації: здобувачі можуть звертатися до гаранта, куратора, завідувача кафедри, адміністрації або Студентського парламенту. Додатковим інструментом комунікації є електронна «Скринька довіри» (head.geogr@knu.ua), яка забезпечує можливість прямого (включно з анонімним) звернення до керівництва факультету з гарантією конфіденційності. Дієвість механізмів підтверджено на зустрічі зі здобувачами (зустріч 4), які засвідчили свою обізнаність з алгоритмом дій та впевненість у підтримці у випадку звернення, ЗО підтвердили, що випадків звернення не було. Крім того, на зустрічі зі студентським самоврядуванням (зустріч 5) з'ясовано, що Студентський парламент бере активну участь у вирішенні суперечок і захисті прав здобувачів, а керівництво враховує його позицію.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ЗВО створено всі необхідні умови для реалізації навчального процесу та проведення наукових досліджень на ОП. ЗВО забезпечує доступ до унікальної міждисциплінарної бази, що критично важливо для інтегрованої програми.

Вибудовано ефективну комунікацію між студентами, НПП та адміністрацією. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, забезпечуючи безпеку їхнього життя та фізичного й ментального здоров'я. Позитивним аспектом є те, що оновлення матеріально-технічної бази здійснюється не лише за рахунок університетських коштів, а й завдяки фінансуванню проєктів. У ЗВО діють чіткі антикорупційні політики та процедури реагування на конфліктні ситуації. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до цих документів. Критерій 7 відповідає рівню В: відповідність підкритеріям 7.1-7.6 є повною.

Недоліки

1. Матеріальна база кабінету методики навчання природничих дисциплін має виражений географічний ухил та потребує доукомплектування обладнанням/засобами навчання з фізики, хімії та біології.

Рекомендації

1. Доукомплектувати кабінет методики навчання природничих дисциплін наочними матеріалами та лабораторним обладнанням з хімії, фізики та біології для забезпечення комплексної підготовки фахівців за всіма напрямками природничих наук.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО має встановлену, нормативно врегульовану систему внутрішнього забезпечення якості, що полягає у циклічному процесі розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Процедури чітко регламентуються внутрішніми нормативними документами: «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ» та «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ». Відповідно до встановленого порядку, ще перед впровадженням нової освітньої програми обов'язково проводиться аналіз та оцінка її доцільності, відповідність вимогам ринку праці, а також оцінюється кадровий склад для її належного забезпечення. Проєктні групи забезпечують проєктування програм із активним залученням зовнішніх експертів та роботодавців. Процес затвердження є прозорим і багаторівневим: він охоплює етапи від схвалення на засіданнях кафедр і вчених рад факультетів до підсумкової експертизи Науково-методичною радою та остаточного затвердження Вченою радою Університету. Локальний моніторинг ОП має системний характер і проводиться впродовж усього навчального року, а її перегляд здійснюється за необхідністю внесення змін з метою своєчасного реагування на виклики та підвищення якості освітньої діяльності. Оновлена програма затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора виключно після проведення публічного громадського обговорення на сайті підрозділу, експертизи на рівні кафедри та фахової оцінки Науково-методичною радою Університету. До процесів розроблення та оновлення ОП безпосередньо залучені всі зацікавлені сторони: гарант, проєктна група, науково-педагогічні працівники, представники роботодавців та здобувачі вищої освіти. Координацію етапів експертизи та моніторингу здійснюють Науково-методична рада Університету та відділ забезпечення якості, які надають необхідну консультативну підтримку, тоді як гарант ОП та кафедра відповідають за безпосередню підготовку, якісне змістове наповнення та актуалізацію програми. Згідно наведеної вище процедури ОП мала переглядалась в 2025 році у зв'язку з тим, що у 2023, 2024 рр. набір абітурієнтів не оголошувався (пункт 4 СО). Зі слів гаранта, здобувачів (зустріч 4), рецензентів (зустріч 6), учасників відкритої зустрічі було підтверджено факт обговорення ОП усіма стейкхолдерами. Учасники зустрічей засвідчили свою участь у процесі оновлення програми шляхом надання пропозицій.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка», залучення здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості освітньої програми є обов'язковим складником системи внутрішнього моніторингу. Систематичне отримання зворотного зв'язку регламентується «Положенням про опитування щодо

якості освіти в КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://senate.knu.ua/?p=2690>). Організацію та моніторинг забезпечує Лабораторія прикладних соціологічних досліджень факультету соціології та Студентський парламент через власний ініціює збір інформації про якість викладання ОК здобувачі підтвердили, що вносили свої пропозиції щодо окремих ОК (Зустріч 4). Наприклад, на зустрічі 4 здобувач 4 року навчання підтвердив, що висловлював побажання щодо поглибленого вивчення курсу органічної хімії, наразі цей запит перебуває у процесі опрацювання. Отримані дані проходять фаховий аналіз і використовуються факультетами, кафедрами та робочою групою для оцінки актуальності дисциплін, коригування змісту ОП та оцінювання роботи НПП. Попри налагоджену систему розсилання опитувальників, під час зустрічі з ЕГ здобувачі зауважили, що не завжди беруть участь у всіх запропонованих опитуваннях. Для усіх зацікавлених є можливість внесення пропозицій щодо удосконалення ОП, зокрема через спеціальну вкладку та електронну скриньку розміщену у вкладці «Обговорення освітніх програм». Під час інтерв'ювання студенти підтвердили наявність партнерських відносин із гарантом та НПП, зазначивши, що мають можливість безпосередньо надавати свої пропозиції щодо покращення освітнього процесу, зокрема під час живого спілкування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Відповідно до п. 2.4. Статуту КНУ (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>): «Реалізація цілей освітньої діяльності ЗВО здійснюється шляхом залучення представників роботодавців, провідних учених і фахівців-практиків, у тому числі із за меж України, до формування змісту освітніх програм, до визначення процедур оцінювання, до участі у освітньому процесі та підсумковій атестації». На рівні ОП функціонує система каналів зворотного зв'язку зі стейкхолдерами. Зокрема, передбачено можливість комунікації через електронну пошту (geogr@knu.ua), зазначену у вкладці «Обговорення освітніх програм», а також через сторінки у соціальних мережах. Під час зустрічі гарант повідомив про використання сторінки ОП у соціальній мережі Facebook із закритим доступом для комунікації із зацікавленими сторонами. Взаємодія зі стейкхолдерами також відбувається під час професійних заходів (вебінари, наукові конференції, Дні відкритих дверей тощо). Під час зустрічі 6 з роботодавцями, було підтверджено їх залучення до обговорення освітньої програми шляхом підготовки рецензій та відгуків на ОП, які були надані ЕГ у відповідь на запит №13. Партнерська взаємодія з роботодавцями простежується також у межах організації практичної підготовки здобувачів. З відповіді на запит №2 вказано, що фахівці-практики беруть участь у консультуванні здобувачів під час підготовки портфоліо та звітів переддипломної практики. Їхні рекомендації, зафіксовані у відгуках на роботу практикантів, враховуються під час удосконалення робочих навчальних планів. Під час відкритої зустрічі була озвучена пропозиція викладача хімічного факультету ЗВО Н. Юхименко щодо посилення хімічного складника в ОП 2026, однак відповідні зміни на момент проведення акредитаційної експертизи знаходяться в процесі опрацювання. У межах самооцінювання та у відповідь на запит №2 не було надано документальних підтверджень (протоколів засідань робочих груп чи кафедр тощо), які б фіксували системне обговорення отриманих від роботодавців рекомендацій. Відсутність верифікованого алгоритму розгляду пропозицій унеможливорює відстеження того, які саме запити стейкхолдерів були запропоновані та імплементовані в ОП, а які — відхилені.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Відповідно до п. 7.6 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) відстеження кар'єрних шляхів випускників є актуальним і важливим інструментом оцінювання якості освіти щодо відповідності отриманої кваліфікації та реального працевлаштування. На момент проведення акредитаційної експертизи випускників за цією ОП ще немає. Водночас ЕГ встановлено, що на географічному факультеті сформована практика підтримання зв'язку з випускниками та збору інформації про їхній професійний шлях. Зокрема, на сайті факультету функціонує сторінка «Кар'єрні можливості» (<https://geo.knu.ua/vstup/karyerni-mozhlyvosti/>), де зібрана інформація про видатних випускників факультету, а також сторінка Асоціації випускників географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка (<https://geo.knu.ua/asociazciya-vypusknykiv-geografichnogo-fakultetu/>), де розміщено анкету для вступу до асоціації. Анкета передбачає, зокрема, можливість для випускників долучатися до стажування та працевлаштування студентів і випускників, надання місць для проходження практики, проведення лекцій, майстер-класів і семінарів, а також партнерської чи спонсорської підтримки проектів асоціації. Типовими траєкторіями працевлаштування випускників ОП є професійна діяльність у сфері освіти, як приклад, здобувач 4 року навчання працює вчителем у приватному ліцеї Київської області на посаді вчителя хімії, біології та інтегрованого курсу природничих наук, що підтверджено директором ліцею на зустрічі 6.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ЗВО функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти, що передбачає здійснення моніторингу освітньої діяльності та якості ОП. Основні підходи до організації такого моніторингу визначено у «Положенні про систему

забезпечення якості освітньої діяльності та освітнього процесу» та «Положенні про організацію освітнього процесу». Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу», у ЗВО передбачено процедуру перегляду ОП. Під час резервної зустрічі 2 голова Науково-методичної комісії географічного факультету підтвердила, що перегляд освітніх програм може здійснюватися у разі необхідності, зокрема у зв'язку зі змінами нормативної бази, результатами моніторингу освітньої діяльності, рекомендаціями зацікавлених сторін або після проходження акредитації з метою усунення виявлених недоліків та вдосконалення їх змісту. Зазначеними нормативними документами передбачено розподіл функціональних обов'язків між різними рівнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти, зокрема здобувачами вищої освіти, кафедрами, гарантами ОП, проектними групами, НПП та загальноуніверситетськими структурними підрозділами. Під час зустрічей з фокус-групами встановлено, що загальний моніторинг якості освітньої діяльності на рівні ЗВО здійснює відділ забезпечення якості освіти. Водночас на рівні ОП моніторинг її реалізації та реагування на виявлені недоліки забезпечує гарант ОП. ЕГ встановила, що аналіз результатів опитувань та пропозицій заінтересованих сторін не завжди належним чином документуються та систематизуються. Зокрема, на запит експертної групи не було надано документальних підтверджень обговорення та врахування пропозицій заінтересованих сторін щодо вдосконалення ОП. ЕГ констатує, що система внутрішнього забезпечення якості освіти не виявила низку наступних недоліків: наявна невідповідність послідовності вивчення ОК14 (Педагогічна дослідницька практика (навчальна) та методичної ОК 17 (Педагогіка та методика викладання інтегрованих курсів природничих наук) (недолік за кодом 2.2.1); Наявне порушення послідовності вивчення кількох ОК та дисциплін, які вказані в їх пререквізитах (недолік за кодом 2.2.2); В робочих програмах ОК 2022 р., які вказані в матриці як засоби формування компетентностей та ПРН, асоційованих з інклюзивністю в освітньому процесі, відсутні відповідні теми (недолік за кодами 2.2.3, 2.2.4); Публікації та практичний досвід НПП, задіяних до реалізації ОП, не відповідає предметній області спеціальності 014 «Середня освіта». Вимога п. 37 щодо наявності 5 публікацій у фахових виданнях, що відповідають предметній області ОК за останні 5 років (недолік за кодом 6.1.1); результати оцінювання/рейтингування НПП ЗВО не оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО (недолік за кодом 6.4.1). Зазначені недоліки не були своєчасно виявлені або усунені в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що свідчить про недостатню ефективність окремих процедур локального моніторингу та реагування на його результати.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП «Природничі науки. Інтегрована програма» акредитується вперше, однак під час її розроблення та удосконалення враховано результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО. На інституційному рівні у КНУ імені Тараса Шевченка здійснюється системний аналіз результатів акредитацій освітніх програм, матеріали яких розглядаються на засіданнях Вченої ради університету та доводяться до факультетів і інститутів. У межах такого аналізу узагальнюються сильні та слабкі сторони акредитованих програм та формуються рекомендації щодо їх подальшого вдосконалення. Керівник відділу забезпечення якості освіти під час інтерв'ювання підтвердила, що результати акредитаційних експертиз системно аналізуються та враховуються під час оновлення освітніх програм. Результати акредитацій освітніх програм, що відбувалися у ЗВО в попередні роки, оприлюднюються на офіційному сайті університету (<https://senate.knu.ua/?cat=25&paged=2>). Під час розроблення ОП було враховано досвід проходження акредитації спорідненої ОП «Середня освіта (Географія)» географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка. Зокрема, під час структурування освітніх компонентів та розподілу кредитів враховано рекомендації щодо оптимізації змістового наповнення програми, що зумовлено інтегрованим характером ОП та орієнтацією на систематизацію й інтеграцію природничих знань.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В КНУ ім. Тараса Шевченка формується культура якості освіти, яка розглядається як світоглядна характеристика академічної спільноти та спільна відповідальність усіх учасників освітнього процесу. Її функціонування регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУ» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), що визначає основні принципи реалізації політики якості: прозорість управлінських рішень, студентоцентроване навчання і оцінювання результатів навчання, підвищення кваліфікації НПП, моніторинг та перегляд ОП, а також системний збір і аналіз інформації щодо їх реалізації. Таким чином, політика забезпечення якості інтегрована у стратегічний менеджмент університету та підтримується відповідним нормативним і організаційним забезпеченням. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті характеризується чітким розподілом повноважень і відповідальності між різними інституційними рівнями. Зокрема, відповідно до положення визначено п'ять рівнів її функціонування: рівень здобувачів освіти та їх ініціативних груп; рівень кафедр, гарантів освітніх програм, проектних груп та НПП; рівень структурних підрозділів, що здійснюють освітню діяльність, їх керівних і дорадчих органів, органів студентського самоврядування та галузевих рад роботодавців; рівень загальноуніверситетських підрозділів; а також інституційний рівень керівництва університету (Наглядова рада, ректор, Вчена рада). Координацію відповідних процесів здійснює Відділ забезпечення якості освіти КНУ імені Тараса Шевченка, створений у 2021 році на базі сектору моніторингу якості освіти. Інституційні практики КНУ забезпечують залучення членів академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. НПП, здобувачі освіти та роботодавці беруть участь у розробленні, обговоренні та моніторингу освітніх програм, рецензуванні освітніх компонентів і навчально-методичних матеріалів, а також у наданні пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 8 відповідає рівню Е: повна відповідність вимогам за підкритеріями 8.1 (ЗВО має чітко визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми); 8.2 (здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП); 8.3 (роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП); 8.4 (сформована практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників факультету); 8.6 (результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, беруться до уваги під час перегляду освітньої програми), 8.7 (в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою); та повна невідповідність, суттєвий недолік за підкритерієм 8.5 (суттєві недоліки за кодами 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 6.1.1, 6.4.1 не були своєчасно виявлені в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що свідчить про недостатню ефективність окремих процедур моніторингу).

Недоліки

1. ЕГ не надано доказів фіксації обговорення змін до ОП внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами. Процес надходження пропозицій від зацікавлених осіб щодо покращення ОП потребує чіткішої систематизації та надання зворотного зв'язку що дозволить ефективніше відстежувати реальний вплив внесених змін на якість ОП. 2. Відсутність дат на рецензіях, представлених до ОП, що унеможлиблює їх приналежність до тієї чи іншої редакції ОП. 3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти не виявила суттєві недоліки за кодами 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 6.1.1, 6.4.1.

Рекомендації

1. Гаранту та робочій групі ОП періодично публікувати на сайті факультету/кафедри інформацію про надані пропозиції щодо вдосконалення ОП, у якій буде чітко зафіксовано: хто надав пропозицію, який зміст змін та який конкретний результат (або обґрунтована відмова) було отримано за підсумками її розгляду у термін до наступного перегляду ОП. 2. Розробникам ОП та науково-методичній комісії забезпечити наявність рецензій з датами їх підписання починаючи з наступного перегляду ОП. 3. Постійно здійснювати моніторинг якості вищої освіти за цією програмою, оприлюднювати його результати на сайті ЗВО та висвітлювати інформацію про зміни в освітній програмі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО має сформовану нормативно-правову базу локальних актів, що чітко регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Відповідні документи оприлюднені у відкритому доступі на офіційному вебсайті університету у розділі «Офіційна інформація» (<https://knu.ua/ua/official>). До ключових документів належать Статут університету, «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу», Етичний кодекс університетської спільноти, Порядок вирішення конфліктних ситуацій, «Положення про гаранта освітньої програми», а також інші нормативні акти, що регламентують організацію освітньої діяльності та взаємодію учасників освітнього процесу. Зазначені документи перебувають у вільному доступі для здобувачів освіти, НПП та інших зацікавлених сторін. Під час реалізації ОП учасники освітнього процесу послідовно дотримуються визначених правил і процедур. Зокрема, науково-педагогічні працівники інформують здобувачів освіти про систему оцінювання, форми контрольних заходів та вимоги академічної доброчесності на початку вивчення навчальної дисципліни. Критерії оцінювання та порядок проведення контрольних заходів визначені у робочих програмах навчальних дисциплін, які оприлюднені на веб сайті факультету та є доступними для здобувачів освіти. Разом з тим, існує потреба в актуалізації та розширенні інформаційного наповнення веб сторінки географічного факультету та Кафедри землезнавства та геоморфології. На сайті кафедри в розділі «Навчання» відсутня інформація про цю ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО забезпечує публічність та прозорість процедур обговорення освітніх програм. Проєкти освітніх програм оприлюднюються на сторінці географічного факультету у вкладці для обговорення освітніх програм (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/dlya-obgovorennya/>) не пізніше ніж за один місяць до їх розгляду відповідними колегіальними органами. Освітня програма є відкритою для громадського обговорення, що створює можливості для надання зауважень і пропозицій усіма зацікавленими сторонами на електронну адресу факультету (geogr@knu.ua). Під час роботи фокус-груп ЕГ встановлено, що стейкхолдери мають можливість ознайомлюватися з проєктом освітньої програми та надавати пропозиції у різних формах, зокрема під час професійного спілкування, зустрічей зі здобувачами освіти, індивідуальних обговорень із НППІ тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО забезпечує відкритий доступ до інформації про освітню програму на офіційному веб сайті. На сайті географічного факультету у відкритому доступі розміщено освітню програму у повному обсязі у вкладці “Освітні програми” (https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2026/02/op_pryrodnychi_nauky__integrovana_programa_-red.-2022_30.05.2022.pdf), навчальний план (https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2025/01/bakalavr_2022_serednya-osvita.pryrodnychi-nauky.pdf), робочі програми ОК, а також перелік вибіркових дисциплін із відповідними робочими програмами або анотаціями (<https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/tobochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-pryrodnychi-nauky-integrovana-programa-os-bakalavr-2022-r/>). РП дисциплін містять основну інформацію про освітній компонент, зокрема мету, обсяг у кредитах ЄКТС, очікувані результати навчання, зміст дисципліни, форми та критерії оцінювання, види контролю та рекомендовані джерела. Також перелік освітніх програм та інформаційні буклети, щодо вступу можна знайти у вкладці “Вступникам” (<https://geo.knu.ua/vstup/or-bakalavr/informacziya-pro-osvitni-programy/>). На сайті також розміщено розклад занять (<https://geo.knu.ua/navchannya/rozklad-zanyat/>) та графік екзаменаційних сесій (<https://geo.knu.ua/navchannya/grafik-sesiy/>). Здобувачі підтвердили, що обсяг наданої інформації є достатнім.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 9 оцінюється на рівні В: повна відповідність підкритеріям 9.1–9.3. Університет забезпечує прозоре та чітке регулювання прав і обов’язків усіх учасників освітнього процесу, що підтверджується систематизованим переліком локальних нормативних актів, доступних на офіційному веб сайті. Інформація про освітню програму, навчальні плани та робочі програми дисциплін оприлюднена в повному обсязі та є легко доступною для зацікавлених сторін. Процедури громадського обговорення ОП проводяться своєчасно.

Недоліки

1. На веб сайті географічного факультету, Кафедри землезнавства та геоморфології відзначено наявність застарілої інформації, що обмежує оперативний доступ здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін до актуальної інформації. 2. Відсутня інформація про з результатами обговорення пропозицій щодо обговорення пропозицій оновлення ОП.

Рекомендації

1. Відповідальній особі за веб сайт географічного факультету, Кафедри землезнавства та геоморфології оновити інформацію на вебсайті, до початку нового навчального року. 2. Гаранту ОП оприлюднити на вебсайті інформацію про результати обговорення пропозицій протягом одного місяця після завершення обговорення та оновлювати її після кожного нового обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID54777.xlsx	Evc4g6qoQkAA5ESnvzdBlHkx1eYSw9qEE+v6tQm85vk=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Соколенко Світлана Вікторівна

Члени експертної групи

Шуканова Анжела Анатоліївна

Юнко Катерина Богданівна